

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**OPERAČNÍ PROSTOR MĚSTSKÉ POLICIE ČESKÉ
BUDĚJOVICE VE VAZBĚ K FAKTICKÉ
REALIZACI MÍSTNÍCH PREVENTIVNÍCH
AKTIVIT SITUAČNÍHO CHARAKTERU**

Zpracovatel práce: Matyáš Růta

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2026

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Matyáš Růta
Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Prezenční
Místo studia: České Budějovice

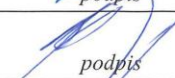
Název bakalářské práce: Operační prostor Městské policie České Budějovice ve vazbě k faktické realizaci místních preventivních aktivit situačního charakteru

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Operational Space of the České Budějovice Municipal Police in Relation to the Actual Implementation of Local Preventive Activities of a Situational Character

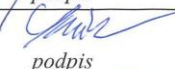

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů):
Jméno a příjmení: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

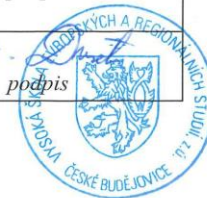
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2025

Cíl bakalářské práce: Cílem práce je charakterizovat roli situační prevence v každodenní praxi asistentů prevence kriminality Městské policie České Budějovice a zhodnotit její přínos pro realizaci místních preventivních opatření.

Student: Matyáš Růta	6.5.2025	 podpis
Vedoucí práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.	6.5.2025	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	22.5.2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	26.5.2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	27.5.2025 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého Zpracovatelského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu Dr. Mgr. Josefu Kříhovi, PhD., LL.M., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále patří velké poděkování strážníkům a zaměstnancům Městské policie České Budějovice.

ABSTRAKT

RŮTA, M. *Operační prostor Městské policie České Budějovice ve vazbě k faktické realizaci místních preventivních aktivit situačního charakteru: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 85 s. Vedoucí bakalářské práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Klíčová slova: asistent prevence kriminality, ohrožená lokalita, statutární město České Budějovice, prevence kriminality, vyloučená lokalita

Teoretická část bakalářské práce formou širší analyticko-syntetizující reflexe primárně objasňuje základní pojmosloví a východiska zkoumané odborné tematické oblasti ve vazbě k profylakticky vymezenému kriminologicko-preventivnímu pojmoslovnému substrátu, reflektujícím mimo jiné např. organizaci a systém prevence kriminality v rámci teritoriálního území České republiky a v neposlední řadě demonstraci jednotlivých druhů a úrovní prevence kriminality apod. V intencích samostatných kapitol bakalářské práce jsou toliko návazným a tematicky již užším způsobem zájmově specifikovány jednotlivé sociálně vyloučené lokality, nacházející se na území Statutárního města České Budějovice s poukazem k zprostředkovaně opatřené a sekundárně vyhodnocované výzkumné studii Gabal. Empirická část bakalářské práce se skládá ze tří částí, které tematicky vyúsťují v jednotnou SWOT analýzu, ve které je verifikována či falsifikována otázka efektivnosti opatření situační prevence vykonávané asistenty prevence kriminality v rámci územního obvodu Statutárního města České Budějovice. Úvodní část empirického šetření se soustředí k subjektivně poznatkovému vyhodnocení výstupů v minulé době řádně absolvované studijní praxe u konkrétní součásti obecní (městské) policie, tj. Městské police České Budějovice ze strany jejího zpracovatele. Návazná část empirického šetření dále reflektuje užitou kvantitativní analýzu četnosti páchání vybrané obecné kriminality, či tzv. jiné protispolečenské (přestupkové) činnosti v rámci konkrétně svěřeného okrskového obvodu kde zájmově působí asistenti prevence kriminality jako prostředek situační prevence. Třetí část obsahuje průzkumné empirické šetření, které dále dílem subsumuje fakticky realizovaný strukturovaný řízený rozhovor s odpovědným mentorem asistentů prevence kriminality. Všechny dílčí závěry realizovaného empirického průzkumného šetření jsou následně generalizovány do finálně zpracované SWOT analýzy.

ABSTRACT

RŮTA, M. *Operational Space of the České Budějovice Municipal Police in Relation to the Actual Implementation of Local Preventive Activities of a Situational Character: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 85 pp. Supervisor: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Key words: Crime prevention, Crime Prevention Assistant, Distressed locality, Statutory town České Budějovice, Socially excluded locality.

The theoretical section of this Bachelor's thesis, has been done through a broad analytical-synthetic reflection, primarily elucidates the fundamental terminology and theoretical foundations of the examined field. This is performed in relation to a prophylactically defined prophylactic criminological-preventative conceptual substrate, reflecting, inter alia, the organization and system of crime prevention within the territorial jurisdiction of the Czech Republic, alongside a demonstration of individual types and levels of crime prevention. Within the scope of individual chapters, specific socially excluded localities within the Statutory City of České Budějovice are characterized in a thematically focused manner, with reference to the mediated and secondarily evaluated research study conducted by the Gabal studio. The empirical section consists of three parts, culminating in a unified SWOT analysis designed to verify or falsify the effectiveness of situational prevention measures implemented by Crime Prevention Assistants within the administrative district of the Statutory City of České Budějovice. The introductory part of the empirical inquiry focuses on a subjective, knowledge-based evaluation of the outcomes from a professional internship previously completed by the author at the Municipal Police of České Budějovice. The second part involves a quantitative analysis of the frequency of selected general crimes and other anti-social (misdemeanor) activities within the specific precinct assigned to the Crime Prevention Assistants. The third part comprises an exploratory empirical investigation, which subsumes a structured interview conducted with a mentor of the Crime Prevention Assistants. All partial findings of the empirical inquiry are subsequently generalized and synthesized into the final SWOT analysis.

Obsah

Úvod	10
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Vymezení základních pojmů a východisek zkoumané tematické oblasti	12
2.1 Prevence kriminality	12
2.2 Kriminalita	13
2.2.1 Juristické (legální) pojetí kriminality	14
2.2.2 Sociologické pojetí kriminality	15
2.2.3 Příčiny kriminality	16
2.2.4 Podmínky kriminality	16
2.2.5 Kriminogenní faktory	16
2.3 Asistent prevence kriminality	17
2.4 Sociálně vyloučené lokality	18
2.5 Hlavní sociálně vyloučené lokality v Českých Budějovicích	20
2.5.1 Sídliště Máj – ulice V. Volfa	20
2.5.2 Palackého Náměstí	21
3 Struktura a úrovně prevence kriminality	22
3.1 Sociální prevence	22
3.2 Situační prevence	24
3.3 Viktimologická prevence	25
3.4 Asistent prevence kriminality pohledem struktury prevence kriminality	26
3.5 Úrovně prevence kriminality	27

3.5.1	Primární úroveň	27
3.5.2	Sekundární prevence	28
3.5.3	Terciární prevence	29
3.6	Systém prevence kriminality v České republice	31
3.6.1	Organizace prevence kriminality	31
3.6.2	Poradní sbor pro situační prevenci kriminality	32
4	Empirická část BP	34
4.1	Metodika empirického průzkumného řízení	34
5	Městská policie České Budějovice	35
5.1	Organizace a struktura	35
5.1.1	Oddělení hlídkové služby	35
5.1.2	Oddělení okrskové a dopravní služby	35
5.1.3	Asistenti prevence kriminality	37
5.2	Reflexe praxe zpracovatele u Městské policie České Budějovice	39
5.2.1	Oddělení hlídkové služby	39
5.2.2	Oddělení okrskové a dopravní služby	40
5.2.3	Asistenti prevence kriminality	41
6	Kvantitativní ukazatele - statistiky vývoje vybraných přestupků ve sledovaném období	43
6.1	2014	45
6.2	2016	46
6.3	2018	47
6.4	2020	48

6.5	2022	49
6.6	Současnost – 2025	50
6.7	Zhodnocení vývoje zájmově sledovaných a vyhodnocovaných přestupků	51
7	Řízený rozhovor s mentorem APK v ČB.....	53
7.1	Otázka č. 1	53
7.2	Otázka č. 2	54
7.3	Otázka č. 3	56
7.4	Otázka č. 4	58
7.5	Otázka č. 5	60
7.6	Otázka č. 6	61
8	SWOT analýza reflektující statistiku, praxi a rozhovor.....	64
8.1	Metodika SWOT analýzy	64
8.2	SWOT analýza	64
8.3	Vyhodnocení	66
	Závěr	68
	Seznam zkratk	75
	Seznam tabulek a grafů	76
	Seznam příloh	77
	Přílohy	78

Úvod

Tematická volba bakalářské práce (dále jen **práce**) byla ovlivněna praxeologickými zkušenostmi jejího zpracovatele, který se s výkonem asistentů prevence kriminality jako prostředkem situační prevence poprvé setkal v rámci výkonu svého zaměstnání v Centru pro integraci cizinců, kde se osobně účastnil kurzu pro ukrajinskou komunitu, který byl veden ukrajinskými asistenty prevence kriminality. Tyto empirické zkušenosti společně s poznatky získanými během realizace prezenčního studia profesně orientovaného bakalářského studijního programu Bezpečnostně právní činnost, fakticky zabezpečeného Vysokou školou evropských a regionálních studií, z.ú. u něj následně zcela bezesporu inspirativně podnítila hlubší subjektivní zájem o další rozpracování zkoumaného odborného tématu apod. Zcela neoddiskutovatelně tomuto napomohla i z jeho strany řádně realizovaná studijní praxe v rámci shora realizovaného vysokoškolského studia, kde se mu naskytl subjektivní příležitost po odborné stránce explicitně nahlédnout k rozmanitosti a zvláštnostem fakticky realizovaných metod a forem zabezpečení ochrany místních záležitostí veřejného pořádku a to v intencích zákonodárcem ex lege stanoveného operačního prostoru Městské policie České Budějovice. Je zcela neoddiskutovatelným faktem, že konkrétní projekt asistentů prevence kriminality je spíše vázán k lokalitám, které jsou výrazně ovlivněny negativním působením kriminogenních činitelů a zároveň jsou vnímány jako tzv. lokality vyloučené, jejichž existence je dlouhodobě spjatá s nezaměstnaností a nízkou úrovní života apod. V rámci územního obvodu Statutárního města České Budějovice takové podmínky však nespĺňuje žádná z lokalit. O to víc je však zajímavé, že je zde projekt asistentů prevence kriminality fakticky dlouhodobě veden a zvládl si nejen vybudovat značně pozitivní reputaci, díky které byl a to více než jednou odůvodněně rozšiřován apod. Ambicí práce je tak formou teoreticko-empirického vhledu originálně a konkretizovaně zhodnotit efektivnost realizovaného projektu asistentů prevence kriminality jako prostředku situační prevence na území Statutárního města České Budějovice.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem práce je charakterizovat roli situační prevence v každodenní praxi asistentů prevence kriminality Městské policie České Budějovice a zhodnotit její přínos pro realizaci místních preventivních opatření.

Práce se sestává ze dvou částí. Teoretická část je tvořena zejména kvalitativní literární rešerší, která obsahuje analyticko-syntetizující využití dostupných odborných pramenů a literatury významného autorského spektra vědního oboru kriminologie, zaměřená úžeji na obecný kriminologicko-preventivní tematický diskurs, což pomůže vytvořit rámec primárních definičních a pojmoslovných vymezení, který bude použit k exaktnímu uchopení zkoumané odborné tematické oblasti. Vyjma literárních zdrojů jsou použity zdroje z Národní digitální knihovny apod. Pro důkladnou profilaci a zpracování užších odborných linií práce byly subsidiárně vyhodnoceny i metodické materiály, které již konkretizovaně rozpracovávají faktickou upotřebitelnost zájmově reflektovaného segmentu situační prevence, tj. asistentů prevence kriminality.

Empirická část se člení do tří kvalitativních částí, ze kterých je mimo jiné utvořena SWOT analýza pro účely opodstatnění postupu v souvislosti se samotným zpracováním práce, která taktéž plně koresponduje se stanoveným cílem Významný přínos pro samotné věcné a tematické směřování textu zpracované práce mají i poznatkové výstupy z řádně realizované studijní praxe získanými během realizace prezenčního studia profesně orientovaného bakalářského studijního programu Bezpečnostně právní činnost, fakticky zabezpečeného Vysokou školou evropských a regionálních studií, z.ú. v rámci určujícího období května až července roku 2025. Pro účely fenomenologického diskurzu je sekundárně využita rešerše veřejných dat z policejního projektu „Mapa kriminality“. Na tyto dvě části tematicky navazuje empirický strukturovaný řízený rozhovor s pověřeným mentorem asistentů prevence kriminality, který mimo jiné je zájmově upotřebitelný jako korelativní nástroj k zjištěným dílčím a zevšeobecňujícím subjektivním poznatkovým výstupům, které zpracovatel práce empiricky získal v průběhu realizované a shora uvedené odborné studijní praxe apod.

2 Vymezení základních pojmů a východisek zkoumané tematické oblasti

Pro potřeby a účely této práce je zapotřebí nejprve vymezit základní pojmy, kterými jsou prevence kriminality, kriminalita, asistent prevence kriminality, sociálně vyloučené lokality

2.1 Prevence kriminality

Historicky se přístup k řešení kriminality opíral primárně o represivní složku a následné trestání pachatelů. Časem se však ukázalo, že spoléhat se pouze na represi je strategie nejen nedostačující, ale i značně limitovaná. Jasným důkazem tohoto fenoménu byl vývoj v západní Evropě i v zemích bývalého východního bloku na počátku devadesátých let. I přes zpřísnování sankcí a zesílený tlak na potírání zločinu docházelo k paradoxnímu a enormnímu nárůstu kriminality. Tato situace si vyžádala zásadní změnu pojetí prevence a vyhledání efektivnějších nástrojů. Analýzy ukázaly, že nejvhodnější cestou je aplikace systémových preventivních opatření, což vedlo k postupnému odklonu od čisté represe a k upřednostňování prevence jako klíčového nástroje v boji proti kriminalitě.¹

Kriminologická teorie definuje prevenci kriminality v jejím užším pojetí jako komplexní soubor aktivit, které mají mimotrestní charakter. Nejedná se tedy o úkony konané po spáchání trestného činu, ale o aktivity orientované na odstranění, oslabení či neutralizace kriminogenních faktorů s cílem zastavení růstu kriminality, nebo docílit jejího poklesu.²

Jde tedy především o působení na:

- kriminogenní faktory (individuální a společenské),
- příležitosti a podněty k páchání trestných činů,

---

¹ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016. s. 9. ISBN 978-807556-009-4

² SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. s. 10-22. ISBN 978-80-86708-21-8.

- potencionální pachatele a potencionální oběti,
- vytváření zábran pro páchaní trestních činů.³

Preventivní aktivity se dělí na tři základní oblasti. Jedná se o sociální prevenci, která směřuje na potenciální pachatele, situační prevence, jenž se soustředí na okolí, kde by docházelo k trestní činnosti. Třetí oblastí je prevence viktimologická, jejíž zaměření spočívá na oběti trestné činnosti.

Všechny tři hlavní pilíře preventivních aktivit se dále dělí dle své úrovně na tři kategorie:

- primární – s orientací na celou společnost,
- sekundární – směřována na rizikové skupiny osob ,
- terciární prevenci – s cílem resocializace kriminálně narušených osob.⁴

2.2 Kriminalita

Kriminalita jako taková je sociálně patologický jev, jenž doprovází lidskou společnost a souběžně s jejím vývojem dochází i ke změnám její jevové formy. Dle Ivany Zoubkové v publikaci *Kriminologie a její prevence* se kriminalita rozlišuje na dvě základní pojetí.⁵

³ NOVOTNÝ, O. a ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008.s. 180–183 ISBN 978-80-7357-409-3.

⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prevence kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025 [cit. 2025-12-05]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>

⁵ ZOUBKOVÁ, I. a MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. s. 4. ISBN 80-86795-05-5.

2.2.1 Juristické (legální) pojetí kriminality

Z právního hlediska, dle juristického přístupu, je pojem kriminalita totožný s jeho trestněprávní definicí. V tom smyslu, že se jedná o jasně vymezenou a definovanou kategorii trestním zákoníkem. Kriminalita je zde vyobrazena jako souhrn jednání, které trestní zákoník platný v dané době a na daném území označuje za trestné činy. Nicméně je nutno zmínit, že okruhy těchto činů nejsou stálé; v různých kulturách nebo společnostech se definice toho, co je považováno za zločin, může lišit. Teorie práva tak rozlišuje dva základní přístupy na základě původu norem k chápání zločinu:

Přirozené právo (*ius naturale*): Tento směr vychází z předpokladu, že právo existuje nezávisle na lidské vůli, pramení z přírody, lidské podstaty nebo od Boha (princip „samo o sobě“). Z tohoto pohledu existují tzv. přirozené zločiny (*crimen naturale*), tedy činy, které jsou považovány za zavrženíhodné a trestné univerzálně ve všech společnostech a dobách. V latinské terminologii jsou označovány jako *delicta mala per se* (zločiny špatné samy o sobě). Typickými příklady těchto inherentně zlých skutků jsou vražda, znásilnění, loupež či krádež.

Pozitivní právo (*ius positivum*): Druhý směr vnímá právo jako lidský výtvar, který se „vytváří sám“ na základě společenské dohody a legislativní činnosti. Za trestné činy jsou zde považována taková jednání, která konkrétní společnost shledala v danou chvíli jako nepřijatelná, a proto je formálně zakázala. Jedná se o tzv. *delicta mere prohibita* (delikty pouze zakázané). Trestnost těchto činů nevyplývá z jejich přirozené podstaty, ale z faktu, že byly zákonodárcem označeny za nedovolené.⁶

---

⁶ ZOUBKOVÁ, I. a MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. s. 13-15. ISBN 80-86795-05-5

2.2.2 Sociologické pojetí kriminality

Dle Gřivny se Zoubkovou⁷ sociologické pojetí kriminality překračuje hranice trestního práva a nabízí širší perspektivu, která není svázána pouze tím, co je v danou chvíli napsáno v trestním zákoníku. Tento přístup je zásadní pro kritickou reflexi *de lege lata*, protože umožňuje označit za škodlivé i takové jednání, které zákonodárci dosud nepostihli.

Dle Urbana⁸ je předním aspektem sociologického zkoumání je objasňování podstaty kriminality skrze jejich příčiny. V této oblasti nelze aplikovat stejné pojetí kauzality jako u věd exaktních. Zatímco v exaktních vědách je přesně definovaná příčina a má měřitelný následek, sociologické pojetí je mnohem komplexnější. Příčinné souvislosti zde nefungují automaticky a i při opětovných pokusech za stejných podmínek i okolností bude výsledek jiný.

Jako příčiny sociálních jevů se označují takové okolnosti, jež s určitou pravděpodobností vyvolávají určité jevy a procesy. V kriminologii se pro tyto jevy používají tyto tři základní pojmy:

- příčiny kriminality,
- podmínky kriminality,
- kriminogenní faktory.

---

⁷ GŘIVNA, T. a ZOUBKOVÁ, I. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 21. ISBN 978-80-7478-614-3.

⁸URBAN, L. a Policejní Akademie. *Sociologie aplikovaná v bezpečnostně právní praxi*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2004. s. 152. ISBN 80-7251-150-5.

2.2.3 Příčiny kriminality

Svatoš⁹ uvádí, že za příčinu se považuje takový sociální jev nebo proces, který je bezprostředním impulsem ke vzniku trestného činu. U úmyslných trestných činů je to faktor, který v pachateli formuje záměr, pohnutku či motivaci k činu. U nedbalostních deliktů pak jde o faktory vyvolané nezodpovědností.

2.2.4 Podmínky kriminality

Podmínky samy o sobě trestný čin zpravidla nevyvolávají, ale vytvářejí pro něj příznivé okolnosti. Jde o situace, které usnadňují nebo svým působením nabádají k uskutečnění činu. Vztah mezi příčinou a podmínkou není nijak vyloučen, avšak plynulý přechod mezi nimi je vzájemně podmíněn. Příkladem může být dlouhodobě nezajištěný objekt, kdy se z podmínky kriminality stane příčina. V jiném případě může špatně vykonaný či neúčinný trest vyústit v recidivu.¹⁰

2.2.5 Kriminogenní faktory

Zoubková a Moulisová¹¹ označují tento pojem je ze všech jevů ten nejšířší. Zahrnuje v sobě jak příčiny, tak podmínky, a veškeré další jevy jako motivy, pohnutky a spouštěče, které se na činech podílejí jako spouštěče nebo jako jevy, které pomáhají či usnadňují jejich páchání. Kriminogenní faktory mohou pramenit z nejrůznějších oblastí – od biologických a psychologických predispozic jedince, přes sociální a ekonomické vlivy, až po kulturní prostředí. V současnosti se identifikuje od 250 až po 450 specifických faktorů, které mají potenciál ovlivňovat úroveň, strukturu a dynamiku kriminality.

---

⁹ SVATOŠ, R. Kriminologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2012. ISBN 978-80-7380-389-6. s. 25

¹⁰ SVATOŠ, R. Kriminologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2012. ISBN 978-80-7380-389-6. s. 26

¹¹ ZOUBKOVÁ, I. a MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. ISBN. s. 13–14. 80-86795-05-5.

2.3 Asistent prevence kriminality

Jedním z nejvýznamnějších specifických nástrojů zaměřených na zvyšování bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách je projekt Asistent prevence kriminality (dále jen APK). Tento projekt funguje od září roku 2009 (od roku 2013 v Českých Budějovicích) pod gescí odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Projekt představuje komplexní strategii působící ve sféře sociální prevence.

V současné době je institut APK považován za jeden z nejúspěšnějších preventivních opatření aplikované v prostředí sociálně vyloučených lokalit. Jeho efektivita spočívá v dvojitěm dopadu: na jedné straně prokazatelně zvyšuje úroveň veřejného pořádku a bezpečí v problémových oblastech, na straně druhé funguje jako nástroj sociální inkluze, neboť podporuje zaměstnanost dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně uplatnitelných osob, včetně příslušníků romské menšiny. Projekt APK tak spoléhá na místní znalosti asistentů a znalosti romského jazyka – od roku 2022 i ukrajinského, neboť v souvislosti s nárůstem uprchlíků z Ukrajiny dochází k zavedení APK ukrajinské národnosti s cílem efektivnější preventivní činnosti a limitování jazykové bariéry mezi příslušníky obecních policí a občany ukrajinské národnosti¹² – čímž si lépe budují důvěru k místním obyvatelům. Asistenti jsou tak “jedněmi z místních” a mohou sloužit jako pomyslný most mezi strážníky obecní policie a místními obyvateli z většinou vyloučených lokalit, kteří často nemají velkou důvěru v jak obecní, tak i státní policii.¹³

Dle Dvořáka¹⁴ je hlavním cílem projektu redukce kriminality, a to jak v rovině trestných činů, tak přestupků. Asistenti hrají velkou roli při zajišťování vymahatelnosti práva a prevenci sporů. Jejich činnost je nenahraditelná zejména při řešení bagatelní a latentní protiprávní činnosti – tedy jevů, které standardní složky Policie ČR či obecní policie v uzavřených komunitách řeší jen velmi obtížně z důvodu nedůvěry či komunikačních bariér. Dalším, neméně důležitým rozměrem projektu, je snaha

---

¹² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza IOM pomůže k úspěšnému zapojení Ukrajinců do projektu Asistent prevence kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 1. 11. 2023 [cit. 2026-01-26]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/analyza-iom-pomuze-k-uspesnemu-zapojeni-ukrajincu-do-projektu-asistent-prevence-kriminality.aspx>

¹³ *Asistent prevence kriminality*, Příručka 2, Mentor obecní policie, Policie ČR – Vedoucí, Lídr, Kouč Asistentů Prevence Kriminality. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2014

¹⁴ DVOŘÁK, V. *Dobrá praxe: Asistent prevence kriminality. Prevence se musí vyplatit: Dobrá praxe* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2022 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/dobra-praxe/apk>

o změnu negativního stereotypního vnímání osob ze sociálně vyloučeného prostředí ze strany majoritní společnosti.

Z hlediska organizačního začlenění se vybraný kandidát po absolvování nezbytné profesní přípravy stává zaměstnancem obce, zpravidla zařazeným v rámci obecní policie. Z této pozice se následně podílí na prosazování bezpečnostních standardů a udržování veřejného pořádku nejen v samotné vyloučené lokalitě, ale v rámci celého katastru obce. Slouží tak i jako doplňující stav obecní policie v případě podstavu. Asistenti však nemají žádné pravomoci stanovené zákonem, neboť nejsou strážníky, tudíž ani nespádají pod zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů

2.4 Sociálně vyloučené lokality

Autorka Moulisová definuje sociální vyloučení – exkluzi – jako proces, v jehož důsledku jsou jednotlivci či celé sociální skupiny systematicky vytěsňováni na okraj společnosti a jsou jim odepřeny možnosti plnohodnotné účasti na ekonomickém a sociálním životě. Tento stav se projevuje zejména ztrátou vazeb na trh práce, omezeným přístupem ke společenským organizacím a prostorovou segregací, která brání přirozenému sousedství a interakci s majoritní populací.¹⁵

Hajer¹⁶ uvádí, že důsledkem této izolace je faktická nemožnost podílet se na právech, a to především těch sociálních. Souběžně zde dochází k omezenému přístupu k životním prostředkům a zdrojům blahobytu, které jsou pro zbytek společnosti standardem. Z hlediska sociální dynamiky je klíčové, že soudržnost společnosti nevzniká automaticky na základě pouhé formální občanské příslušnosti nebo sdílení stejného teritoria.

---

¹⁵ MOULISOVÁ, M. *Kriminalita etnických menšin a cizinců*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. s. 7-12. ISBN 978-80-7251-335-2.

¹⁶ HAJER, M. a ŠKODA, J. *Vybrané aspekty řízení sociální práce v exkludovaných lokalitách*. Vyd. 1. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity J.E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2009. s. 81. ISBN 978-80-7414-109-6.

Skutečná integrace je podmíněna aktivní účastí na sociálně-ekonomickém dění a možností ovlivňovat správu věcí veřejných. Hlavním symptomatickým rysem sociálního vyloučení je tedy právě ne-participace – stav, kdy je jedinec či skupina zbavena možnosti být aktivním aktérem společenského systému.¹⁷

Mareš¹⁸ označuje hrozba sociálního vyloučení lze čtyřmi faktory

- odmítnutím majoritní společnosti integrovat jedince nebo kolektiv na bázi jejich kultury, víry či jiné odlišnosti,
- odmítnutím jednotlivců nebo kolektivů integrovat se s tendencí se separovat a uzavřít před ostatními,
- osobní charakteristikou jednotlivců jako např. nízký kapitál či vzdělání,
- strukturální faktory, jenž brání jedinci integrovat se. Nejčastěji je tak způsobeno vnějším vlivem. Mezi takové vlivy patří špatná nebo nulová občanská vybavenost či úroveň kvalita životního prostředí.

---

¹⁷ GABAL, I. a VÍŠEK, P. *Východiska strategie boje proti sociálnímu vyloučení* [online]. Praha: GAC, 2010 [cit. 2025-12-05]. Dostupné z: https://www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/GAC_Strategie_soc_vylouzeni.pdf

¹⁸ MAREŠ, P. *Faktory sociálního vyloučení*. 1. vyd. Praha: VÚPSV, výzkumné centrum Brno, 2006. s. 10-15. ISBN 80-87007-15-8.

2.5 Hlavní sociálně vyloučené lokality v Českých Budějovicích

2.5.1 Sídliště Máj – ulice V. Volfa

Sídliště Máj představuje demograficky největší obytný celek v Českých Budějovicích, jenž dlouhodobě čelí výrazné sociální a prostorové segregaci. Z urbanistického hlediska spadá do kategorie ohrožených lokalit druhého typu, které se vyznačují monofunkční sídlištní zástavbou, absencí přirozeného centra a vysokou fluktuací obyvatelstva.

Příčiny současného stavu lze sledovat od 90. let 20. století, kdy do severní části sídliště (především do okolí ulice V. Volfa) započalo cílené sestěhovávání sociálně slabších občanů z centra města prostřednictvím nákupu náhradních bytů. V důsledku těchto procesů se zde zformovalo specifické sociální ghetto s vysokou koncentrací romské minority. Celkový podíl Romů v této lokalitě je k roku 2025 odhadován až na 16 %, což absolutně představuje zhruba 850 osob z 2500 v Českých Budějovicích.

Prostorová kumulace sociálních znevýhodnění zde generuje řadu patologických jevů. Sídliště je dobře dopravně dostupné, míra nezaměstnanosti je zde dvojnásobná oproti celoměstskému průměru, přičemž specificky u romských obyvatel se odhaduje až na 85 %. Bezpečnostní situaci dále zhoršuje distribuce a užívání omamných látek, lichvy, majetková trestná činnost a časté narušování občanského soužití. Kvůli hromadění a přehlížení sociální tenze v oblasti došlo v létě roku 2013 sérií demonstrací a protestů.

Souběh těchto kriminogenních faktorů vede k silné stigmatizaci celého sídliště, jež je majoritní společností vnímáno jako riziková a nebezpečná zóna. Na sídlišti jsou dvě základní školy, kde se v jedné z nich koncentrují romští žáci s podílem až 20 %, v důsledku čehož instituce získává stigmatizující nálepku “romská škola”.¹⁹

---

¹⁹ ŠKOLKOVÁ, V. *Bezpečnostní analýza statutárního města České Budějovice (včetně sociálně-demografické a Institucionární analýzy) na rok 2026* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, 2026 [cit. 2026-03-05]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/bezpecnostni_analyza_sm_ceske_budejovice_2026_kv.pdf

2.5.2 Palackého Náměstí

Lokalita Palackého náměstí a jejího bezprostředního okolí představuje z hlediska bezpečnosti specifické prostředí v širším centru Českých Budějovic. V důsledku privatizace staré zástavby zde vznikla rezidenční oblast, kde v soukromých nájemních bytech s podstandardním vybavením a vysokým nájmem žijí obyvatelé ohrožení sociálním vyloučením. Některé obyvatele těchto bytů tak šlo označit za ohrožené sociálním vyloučením. Část objektů objektivně vykazuje znaky sociálně vyloučených lokalit.

Tamní obyvatelstvo se potýká s řadou sociálních znevýhodnění, mezi něž patří především dlouhodobá nezaměstnanost či pouze krátkodobá zaměstnanost, nízká úroveň dosaženého vzdělání a z toho plynoucí závislost na dávkách sociálního systému. V lokalitě se dále vyskytují drogové a hráčské závislosti, umocněné především lokální koncentrací heren a barů, což má přímý vliv na bezpečnost v místě.

V posledních letech zde navíc probíhá proces výstavby nových residenčních domů. Tento vývoj vede k bezprostřednímu prostorovému prolínání diametrálně odlišných obyvatel ze zcela odlišných socioekonomických vrstev. Vznikající nerovnost, umocněná rozdílnými vzorci chování a předsudky vůči minoritním skupinám, napomáhá k lokální tenzi a eskaluje riziko budoucího vzniku komunitních konfliktů.²⁰

---

²⁰ ŠKOLKOVÁ, V. *Bezpečnostní analýza statutárního města České Budějovice (včetně sociálně-demografické a Institucionální analýzy) na rok 2026* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, 2026 [cit. 2026-03-05]. Dostupné z: https://mpolicie.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/bezpecnostni_analyza_sm_ceske_budejovice_2026_kv.pdf

3 Struktura a úrovně prevence kriminality

3.1 Sociální prevence

Sociální prevence zaujímá v preventivních aktivitách nejobsáhlejší postavení. Její podstata spočívá v zaměření na sociální kriminogenní faktory s hlavním cílem takové faktory nejen identifikovat, ale souběžně i překonávat či přejít k jejich úplné neutralizaci. Sociální prevence se tedy zaměřuje na sociálně-patologické jevy, které mají vztah k trestné činnosti. Mezi takové jevy patří například kriminalita dětí a mládeže, prostituce, alkoholismus, toxikomanie, nezaměstnanost a chudoba.

Protivínský²¹ definoval sociální prevenci jako komplexní soubor aktivit, které cíleně formují proces socializace a následnou sociální integraci jedinců či skupin do společnosti. Současně se jedná o intervence zaměřené na eliminaci či zmírnění nepříznivých socioekonomických podmínek, jež jsou odbornou veřejností považovány za klíčové kriminogenní faktory vedoucí k páchání trestné činnosti. Do institucionálního rámce těchto opatření spadají například programy orientované na specializovanou péči o rodinu, děti a mládež, podpora v oblasti vzdělávání, organizace trávení volného času či iniciativy podporující zaměstnanost a vytváření pracovních příležitostí.

Do konceptu sociální prevence Protivínský²² rovněž zahrnuje poskytování odborné pomoci a podpory obětem trestných činů. Je však nutné podotknout, že přesnější měření efektivity sociální prevence je velmi složité; její úspěšnost je tak těžko vyčíslitelná i pomocí standardních statistických či ekonomických ukazatelů. Účinnost preventivních opatření lze proto usuzovat spíše nepřímou, a to na základě kvalifikovaných odhadů sociálních perspektiv a vývoje chování jedinců, kteří byli objektem tohoto preventivního působení.

Dle Touška²³ metodický rámec sociální prevence vychází z předpokladu existence přímého vztahu mezi sociálními podmínkami jedince a jeho sklonem ke kriminálnímu chování. Teoretickým východiskem je předpoklad, že správné nastavení sociálního

---

²¹ PROTIVÍNSKÝ, M. *Prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex, 1999. s. 7. ISBN 80-86244-03-2

²² PROTIVÍNSKÝ, M. *Prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex, 1999. s. 8. ISBN 80-86244-03-2

²³ TOUŠEK, L. et al. *Labyrintem zločinu a chudoby: kriminalita a viktimizace v sociálně vyloučených lokalitách*. Vydání 1. Brno: Doplněk, 2018. s. 81. ISBN 978-80-7239-340-4.

prostředí minimalizuje pravděpodobnost páčání trestné činnosti, a v případě, že k ní dojde, umožňují vhodně zvolená opatření návrat jedince ke správnému chování. Intervence jsou tak primárně zaměřeny na eliminaci či zmírnění nepříznivých socioekonomických podmínek a patologických jevů, jako jsou alkoholismus, toxikomanie, prostituce, záškoláctví, nezaměstnanost, bezdomovectví či chudoba. Předpokládá se, že kvalitativní zlepšení v těchto oblastech povede k následnému poklesu kriminality.

V kontextu zkoumání problematiky sociální prevence je nezbytné reflektovat provázanost právního řádu s ostatními normativními systémy společnosti, přičemž dominantní postavení zde zaujímá především stav obecné morálky a mravů. Tuto vzájemnou podmíněnost výstižně ilustruje myšlenka Quinta Horatia Flacca: „*Quid leges sine moribus vanae proficiunt?*“ – „Co zmohou jalové zákony bez (dobrých) mravů?“.

Novotný²⁴ dodává, že tento výrok bývá v odborných diskuzích nahlížen z různých perspektiv. Existuje interpretace, která skepticky tvrdí, že v prostředí úpadku mravů jsou zákony neúčinné, zatímco ve společnosti s vysokou mravní úrovní jsou naopak zbytečné. Sociální prevence tak obsahuje souhrn aktivit směřovaných na společenské faktory kriminality. Mezi takové aktivity a opatření se dají označit například snaha o odmítání protizákonného chování u dětí a mladistvých formou školních, ale i mimoškolních aktivit, dále také opatření situovaná na úzký druh rizikových skupin až po resocializační opatření jak v průběhu, tak i po propuštění z výkonu trestu. Na aplikaci sociální prevence se podílejí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo vnitra, ale také i jednotlivé obce.

---

²⁴ NOVOTNÝ, O. *Kriminologie*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. s. 164-168. ISBN 80-86432-08-4.

3.2 Situační prevence

Dle Protivínského²⁵ koncept situační prevence vychází z empiricky ověřeného předpokladu, že výskyt specifických druhů kriminality je vázán na konkrétní časoprostorové souvislosti a specifické okolnosti. Strategie tohoto přístupu spočívá v cílené minimalizaci kriminogenních podmínek, čehož je dosahováno implementací souboru opatření režimové, fyzické a technické ochrany.

Tato forma prevence vykazuje vysokou míru efektivity zejména v oblasti eliminace majetkové trestné činnosti či při snaze o redukci četnosti a závažnosti dopravních nehod. Z ekonomického a administrativního hlediska se jedná o nástroj, který je relativně finančně nenáročný a ve srovnání s jinými typy prevence neklade tak vysoké požadavky na personální či materiální zabezpečení. Významným benefitem je rovněž skutečnost, že efekt těchto opatření nastupuje rychle a je poměrně snadno statisticky vyčíslitelný.

Avšak tento druh prevence má své limity – účinnost situační prevence je přímo podmíněna kontinuitou a trváním zavedených přiměřených opatření. Nedílnou součástí celého konceptu je v neposlední řadě také aktivní osvěta a informování veřejnosti o dostupných možnostech individuální ochrany před pácháním trestné činnosti.

Dle Novotného²⁶ v aplikační rovině vykazuje situační prevence nejvyšší míru efektivity především v oblasti tzv. pouliční a majetkové kriminality. Typicky se jedná o prevenci krádeží dopravních prostředků či věcí z nich, krádeží jízdních kol, vloupání do objektů či projevů vandalismu. Svůj nezastupitelný význam má však i u vybraných forem násilné a mravnostní kriminality, jako jsou loupežná přepadení či znásilnění.

Samotná realizace situační prevence se opírá o opatření převážně technického, organizačního a administrativního charakteru. V praxi může jít například o budování veřejného osvětlení v ulicích pro lepší přehlednost rizikového prostoru, nebo o zefektivnění a zdokonalování hlídkové a pořádkové služby policie či obecní policie formou kontrolních bodů, které musí být kontrolovány v daném intervalu.

---

²⁵ PROTIVÍNSKÝ, M. *Prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex, 1999. s. 8. ISBN 80-86244-03-2.

²⁶ NOVOTNÝ, O. *Kriminologie*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. s. 169. ISBN 80-86432-08-4.

Dle studií uvedení Romana Svatoše²⁷ lze s jistotou říci, že je kriminalita ovlivněna skutečnostmi s cyklickým charakterem. Právě díky těmto cyklům může být situační prevence lépe aplikována do veřejného prostoru. Jde tedy tak skoro až předpovídat, kdy k určité formě kriminality dojde.

3.3 Viktimologická prevence

Viktimologická prevence představuje specifickou strategii prevence kriminality, která se spoléhá na praktickou aplikaci viktimologie. Hlavním cílem je minimalizace rizika viktimizace, tedy zamezit tomu, aby se jedinec stal objektem trestného činu. Jedná se zde o aplikaci ve dvou směrech: jednak na osoby potenciálně ohrožené, a druhým směrem na osoby, které se již obětí staly.

Obsahovou náplní těchto aktivit je především cílená osvěta, poradenská činnost a edukace veřejnosti v oblasti obecných i specifických zásad bezpečného chování. Do praktického rámce viktimologické prevence spadá široká škála činností – od kurzů psychologické přípravy a fyzické sebeobrany až po terapeutické a rehabilitační programy určené pro překonání traumatu u skutečných obětí.

Dle Štablové je při realizaci informační a poradenské složky prevence nezbytné dbát na vysokou míru citlivosti. Zásadním požadavkem je, aby preventivní kampaně nechtěně nezvyšovaly ve společnosti strach ze zločinu. Toto subjektivní vnímání rizika viktimizace totiž může mít paradoxně závažnější dopad na kvalitu života jedince než jeho reálná míra ohrožení kriminalitou. Za každé situace by mělo při viktimologické prevenci a u její aplikace platit, že opatření spojená s ní nesmí vést k nepřiměřenému omezování občanů.²⁸

Autor Svatoš²⁹ ve své publikaci *Prevence kriminality* z roku 2016 označil viktimologickou prevenci za specifickou kategorii prevence. Přesněji jako koncept, který je primárně založen na zásadách bezpečného chování s důrazem na psychickou

---

²⁷ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016. s. 25-27. ISBN 978-807556-009-4.

²⁸ ŠTABLOVÁ, R. a kol. *Drogy, kriminalita a prevence*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. s. 165. ISBN 80-7251-018-5.

²⁹ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016 s. 16. ISBN 978-807556-009-4

připravenost a odolnost ohrožených osob. Stejně jako Bouřa³⁰ Svatoš dodává, že implementace viktimologické prevence spočívá v odborném poradenství, sezení s psychologickým charakterem jako pomoc poškozeným, avšak také i příprava a nácvik sebeobrany.

3.4 Asistent prevence kriminality pohledem struktury prevence kriminality

Koncept asistentů prevence kriminality především kombinuje sociální a situační prevenci. Primárním úkolem asistentů je tvořit pomyslný most mezi strážníky, sociálními pracovníky či jiných zaujatých osob s příslušníky dané skupiny. Asistenti tak využívají především svou místní znalost, neboť sami často pocházejí z vyloučené lokality – vyjma asistentů ukrajinské národnosti, kteří však v dané lokalitě často bydlí. Mimo místní znalosti se uplatní i znalost používaného jazyka ať už se jedná o romštinu či ukrajinštinu. Tyto znalosti tak uplatňují nejen během pochůzek ve vyloučených lokalitách, ale také během služeb na úřadech nebo veřejných prostranstvích jako jsou letní plavecký bazén či Úřad práce.

Definici sociální prevence tak asistenti naplňují především během své standardní činnosti a práci s komunitou. Budují důvěru v systém, jenž bývá ve vyloučených lokalitách na velmi nízké úrovni. Jsou i příkladem pro místní obyvatele tím, že “jeden z nich” má práci, slušné oblečení a bývá často vidět. Během zpracovatelovy, studijní praxe u Městské policie České Budějovice (dále jako MPČB) a s tím i svázané služby s asistenty docházelo k častému vyjadřování respektu vůči romským asistentům při pochůzkové činnosti. Kolemjdoucí oslovovali asistenty jménem, iniciovali diskuzi o situaci v konkrétních lokalitách, přičemž navrhovali jejich úpravy a sdíleli další věcné podněty. Asistenta během služby potkal i jeho vnuk se skupinkou vrstevníků. Všichni slušně pozdravili a opět následoval kratší dialog. Při službě dalšího dne byl autor práce svědkem, jak jiný asistent opět romské etnicity okřikl skupinku romských mladistvých, kteří byli v nepřístupném venkovním požárním schodišti Komunitního centra Máj. Nepoužil však češtinu, ale romštinu, čímž si získal okamžitou pozornost mladistvých, kteří okamžitě uposlechli jeho výzvy. Asistenta znali jménem, působil vůči nim přirozenou autoritou a taktéž podle následného rozhovoru došlo najevo, že by asistent

---

³⁰ BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 67-69. ISBN 80-7042-259-9.

mohl znát rodiče těchto mladistvých. Následně přišel telefonát od mentora a nadřízeného asistentů – Ladislava Šaleny – aby se asistenti vydali k problémové trafice na sídlišti Máj, nedaleko vyloučené lokality u ulice V. Wolfa. Zde měli zjistit důvody a hlavně opodstatnění stížností místních na rušení nočního klidu a konzumace alkoholu na veřejném prostranství. Autor měl možnost jít ke stejné trafice dalšího dne, avšak bez APK, ale se strážníkem městské policie. Přístup personálu byl značně antipatický, jakmile viděl strážníka a jeho potřebu otevírání palčivého tématu s prodejem alkoholu a jeho konzumace v blízkosti trafiky a dětského hřiště.

Touto činností tak asistenti plní nejen sociální prevenci díky svému působení na okolí, ale i prevenci situační, neboť jsou navázáni na strážníky, které mohou okamžitě přivolat a nebudou přehlížet situaci, kterou by mohl běžný občan přehlédnout. Příkladem takové práce může být report Městské policie České Budějovice na sociální síti Facebook, který pojednává o úspěchu APK při dopadení celostátně hledané osoby.³¹

3.5 Úrovně prevence kriminality

3.5.1 Primární úroveň

Primární prevence se od ostatních úrovní odlišuje svým plošným zaměřením. Aktivity primární prevence nejsou směřovány na jednotlivce nebo skupiny, ale jsou adresovány plošně celé veřejnosti.

Bouřa dodává, že se samotná prevence realizuje prostřednictvím nástrojů sociální, hospodářské, kulturní a právní politiky. Nejčastěji je primární úroveň prevence využívána v sociální prevenci ať už na úrovni státu, regionu či obce. Právě zlepšení obecných životních podmínek má následně zásadní, dopad na eliminaci obecných kriminogenních faktorů. Stejně však jako samotný výsledek sociální prevence se i zde těžko statisticky vyjádří výsledek.³²

---

³¹ Městská policie České Budějovice, *STRÁŽNÍCI A ASISTENT PREVENCE KRIMINALITY PŘEDALI POLICISTŮM DVA HLEDANÉ*. Online. In: Facebook, 4.6.2023. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo?fbid=628169059339926&set=a.460030846153749>. [cit. 2026-01-12]

³² BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 66-67. ISBN 80-7042-259-9.

V praxi se jedná o zaměření na prevenci v rodinách, školách nebo lokálních společenstvích. Není směřována přímo na snížení kriminality jako škodlivého jevu, ale jako aktivní systém, jak předcházet kriminalitě s celoplošným účinkem.

- V sociální prevenci se jedná například o celkové vzdělání obyvatel, jejich výchova nebo zaměstnanost
- Situační prevence na primární úrovni se zabývá urbanistikou na celostátní sféře – vychází se z principu, že stavba velkých a nepřehledných sídlišť může v budoucnu posloužit jako vyloučená lokalita, případně zde může dojít ke střetu komunit z důvodu vysoké koncentrace lidí.
- Viktimologická prevence na primární úrovni zase například připomíná občanům zvýšeného počtu kapsářů při kulturních akcích nebo nárůst možnosti vykradení chat v zimním období.³³

3.5.2 Sekundární prevence

Dle Protivínského³⁴ sekundární prevence představuje selektivní směr prevence, která je zacílena na rizikové skupiny obyvatelstva. Pozornost je věnována jedincům a sociálním komunitám, u nichž hrozí zvýšená pravděpodobnost, že se v budoucnu stanou buď pachateli, nebo oběťmi trestné činnosti, sociálně patologickými jevy jako jsou drogová nebo alkoholová závislost, povalečství, vandalismus, rasismus či dlouhodobá nezaměstnanost

Bouřa³⁵ vykládá realizaci sekundární prevence postavením na činnosti sítě odborných pracovišť s cílem poskytovat komplexních informačních a poradenských služeb, které pokrývají všechny druhy sociální péče. Výkon této agendy spadá do kompetence sociálních pracovníků krajů a obcí s rozšířenou působností, ve školním prostředí pak výchovní poradci, nebo také protidrogových koordinátoři.

---

³³ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016. ISBN 978-807556-009-4 s. 17.

³⁴ PROTIVINSKÝ, M. *Prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex, 1999. 86 s. ISBN 80-86244-03-2. s. 8.

³⁵ BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 67-69. ISBN 80-7042-259-9.

- Sociální prevence na sekundární úrovni se směřuje na zaměstnanost formou prevence místní nezaměstnanosti způsobenou například uzavřením výrobní haly.
- Situační prevence na sekundární úrovni se zaměřuje na jednotlivá místa, která by mohla být ohrožena kriminalitou. Děje se tak specifickými opatřeními například osvětlením rizikového místa, instalace rychlostního radaru na přechodu u školy nebo instalace mříží na okna zlatnictví.
- Viktimologická prevence na sekundární úrovni se, na rozdíl od obou předchozích, soustředí na jednotlivé skupiny ohrožené kriminalitou díky jejich specifickým znakům. Nejširší skupinou jsou senioři nebo také děti. Obě skupiny jsou ohroženy jinou formou kriminality – na seniory mohou cílit například podomní prodejci, děti na druhou stranu mohou být ohroženy výskytem pedofila u jejich školy.³⁶

3.5.3 Terciární prevence

Dle Bouří³⁷ se terciární prevence odlišuje od předchozích druhů tím, že se jedná o postdeliktní prevenci – prevenci, která nastupuje až po činu. Jejím cílem je předcházení recidivě pachatele nebo viktimologické recidivě oběti trestného činu. Dalším rozdílem od předchozích druhů je, že terciární prevence už nesměřuje na masy nebo velké skupiny, ale na jednotlivce, případně malé skupiny se společnými znaky. Ke každému jednotlivci je potřeba přistupovat s odlišným přístupem.

Pro aplikaci terciární prevence se používá tzv. trestní represe – hrozba trestu, uložení trestu a jeho následná exekuce, uložení ochranných opatření a to vše s následnou postpenitenciární péčí, která směřuje jako nástroj pro limitaci prevence recidivy propuštěných vězňů, ale také i jejich následnou resocializaci a integraci.

³⁶ ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. 2., přeprac. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. s. 13-24. ISBN 80-7251-200-5.

³⁷ BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 68. ISBN 80-7042-259-9.

O výkon postpenitenciární péče se primárně stará Probační a mediační služba, ale také i Vězeňská duchovenská péče.³⁸

- Sociální prevence na terciární úrovni se aplikuje pro úspěšnou resocializaci zejména s využitím poradenských center, informačních a organizačních činností nebo sociálním opatřením. Ta mají za cíl pozitivně motivovat jedince což pomáhá k jejich zpětné integraci do společnosti. Příkladem může posloužit pilotní projekt Probační a mediační služby a to speciální dům, pro čerstvě propuštěné vězně. Předchází se tak problému, kdy se vězni přesunuli ihned po propuštění do ubytoven, které neposkytovaly nejlepší prostředí pro návrat do společnosti.³⁹
- Situační prevence na terciární úrovni se soustředí na lokality nebo komunity, které jsou již zasaženy kriminalitou, již se bude snažit snížit. Pro aplikaci se zde nejčastěji používají prvky sociální prevence – například stavba poradenských center v těchto lokalitách. Příkladem opatření situační prevence přijaté po zvýšení kriminality je stavba moderního komunitního centra na Českobudějovickém sídlišti Máj.⁴⁰ Nebo například přímým výběrem školy, kde jsou žáci ohroženi drogovou kriminalitou a následnou realizací preventivní činnosti.⁴¹
- Viktimologická prevence na terciární úrovni je snaha směřována pro odvrácení viktimologické recidivy pro konkrétní oběti. Využívá se zde především poradenská činnost, posttraumatická péče.⁴²

---

³⁸ VĚZEŇSKÁ DUCHOVENSKÁ PÉČE. *Postpenitenciární péče* [online]. Praha: Vězeňská duchovenská péče, 2021 [cit. 2026-01-16]. Dostupné z: <https://www.vdpcr.eu/postpenitenciarni-pece/>

³⁹ PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA. *Probační dům* [online]. Praha: Probační a mediační služba, 2022 [cit. 2026-01-16]. Dostupné z: <https://pms.gov.cz/pro-pachatele/probacni-dum/>

⁴⁰ DENÍK. *Na Máji roste komunitní centrum* [online]. Praha: VLTAVA LABE MEDIA, 6. 10. 2013 [cit. 2026-01-16]. Dostupné z: https://ceskobudejovicky.denik.cz/zpravy_region/na-maji-roste-komunitni-centrum-20131006.html

⁴¹ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016. s. 32. ISBN 978-807556-009-4,

⁴² SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2016.s. 18. ISBN 978-807556-009-4

3.6 Systém prevence kriminality v České republice

Institucionální a systematické ukotvení prevence kriminality na vládní úrovni se v České republice datuje do období po roce 1993. Klíčovým nástrojem pro řízení a koordinaci této politiky se od roku 1996 staly tzv. Strategie prevence kriminality. Jedná se o koncepční, zpravidla čtyřleté programové dokumenty.

Svatoš⁴³ udává, že tyto strategie komplexně odpovídají na programová prohlášení aktuální vlády a reflektuje mezinárodní doporučení. Definiuje základní principy, priority a metody nezbytné k dosažení stanovených cílů. Zároveň popisuje stav po uplynutí funkční doby dané strategie, včetně specifikace rolí jednotlivých rezortů a dalších subjektů zapojených do realizace preventivních opatření. Obsahuje také východiska, ale i doporučení pro následující strategie. Příkladem tohoto je Strategie prevence kriminality v České republice na roky 2016 až 2020, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 66 ze dne 25. ledna 2016 o Strategii prevence kriminality v České Republice na léta 2016 až 2020.

3.6.1 Organizace prevence kriminality

Na celostátní úrovni zastává rozhodovací a řídicí funkci Republikový výbor pro prevenci kriminality. Složení výboru sahá napříč různými odvětvími státní správy. Členská základna zahrnuje zástupce klíčových resortů, jmenovitě Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva spravedlnosti. Na činnosti se dále podílejí resorty zdravotnictví, obrany, pro místní rozvoj a financí. Dle Bouří⁴⁴ se institucionální rámec výboru skládá také z orgánů činné v trestním řízení a bezpečnostní složky, konkrétně Nejvyšší státní zastupitelství a Policejní prezidia České republiky, Meziresortní protidrogová komise a Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity.

---

⁴³ SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2009. s. 40. ISBN 978-80-86708-81-2

⁴⁴ BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 68-70. ISBN 80-7042-259-9.

Organizační struktura systému prevence kriminality je v České republice koncipována ve třech základních rovinách:

- mezíresortní úroveň představuje vrcholnou strategickou platformu. Její těžiště spočívá v koncipování vládní preventivní politiky zaměřené na oblast tradiční (obecné) kriminality. Klíčovým úkolem je zde koordinace orgánů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality, a rovněž podněcování nových preventivních aktivit.
- Resortní úroveň zahrnuje preventivní programy, které vycházejí z věcné působnosti a specifických kompetencí jednotlivých ministerstev. Tyto aktivity zlepšují standardní výkon agendy daného resortu o nové metodické prvky a přístupy, přičemž mají zároveň přímý vliv na formování příslušného legislativy.
- Místní úroveň představuje rámec, do jehož jsou aktivně zapojeny orgány veřejné správy, Policie ČR, nestátní neziskové organizace a další místní instituce působící v dané obci. Podstatou fungování systému na této úrovni je vytvoření optimální kombinace opatření sociální a situační prevence kriminality, který flexibilně reaguje na specifickou situaci, potřeby a možnosti konkrétního místa např. obce.⁴⁵

3.6.2 Poradní sbor pro situační prevenci kriminality

Dle autora Bouří⁴⁶ patří mezi přímé orgány na mezíresortní úrovni patří také Poradní sbor pro situační prevenci kriminality. Jak je již v jeho názvu, tento orgán se specifikuje na situační prevenci a doporučení k ní. Sbor jako takový vznikl rozkazem ministerstva vnitra ze dne 28. 4. 1998. Mezi členy tohoto sboru patří: Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm, Cech mechanických zámkových systémů České republiky, Česká asociace bezpečnostních manažérů, Česká asociace pojišťoven, Český klub bezpečnostních služeb, Komora podniků komerční bezpečnosti

---

⁴⁵ BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 68-72. ISBN 80-7042-259-9.

⁴⁶ BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. s. 73-75. ISBN 80-7042-259-9.

České republiky, Městská policie hl. m. Prahy, Ministerstvo vnitra České republiky, odbor prevence kriminality, Policie České republiky.

Ondicová a Uhrin⁴⁷ vysvětlují v kapitole věnované prevenci kriminality v České republice, že poradní sbor pro situační prevenci kriminality plní funkci koordinačního a iniciačního orgánu, jehož hlavním úkolem je posuzování koncepčních otázek a zajištění efektivní spolupráce s mimoresortními subjekty. Tento sbor se tak nejvíce podílí na praktické implementaci Programu prevence kriminality Ministerstva vnitra, přičemž se účastní na tvorbě společných strategií ve specifických bezpečnostních oblastech. Převážně jde o prevenci automobilové kriminality, problematice vloupání do obydlí, bezpečnosti na veřejných prostranstvích, v obchodní síti či rekreačních oblastech a v neposlední řadě také otázkám individuální ochrany osob apod.

Do působnosti tohoto sboru náleží projednávání, tvorba a následné předkládání odborných doporučení ke schválení ministroví vnitra. Tato doporučení se soustředí na návrhy konkrétních opatření vedoucích k minimalizaci kriminogenních podmínek a vytváření efektivních bariér, které znesnadňují páčání trestné činnosti. Dále je součástí agendy rovněž koncipování nástrojů pro informování veřejnosti o možnostech prevence trestné činnosti. V neposlední řadě také definování společné strategie, která komplexně řeší otázky komunikace, mediálních výstupů, způsob distribuce informací a také finanční participaci na realizovaných projektech.⁴⁸

---

⁴⁷ ONDICOVÁ, Magdaléna a Samuel UHRIN. *Prevencia kriminality*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 123. ISBN 978-80-7380-405-3.

⁴⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Poradní sbor pro situační prevenci kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 16. 10. 2021 [cit. 2026-01-22]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/prevence-kriminality-poradni-sbor-pro-situacni-prevenci-kriminality.aspx>

4 Empirická část BP

4.1 Metodika empirického průzkumného řízení

Empirická část práce je soustředěna do čtyř částí. První část se skládá z představení služeb a struktury MPČB, kdy bude jednotlivá složka doplněna o zkušenost zpracovatele, který absolvoval u MPČB studijní stáž o délce 160 hodin v rozmezí od května roku 2025 do července roku 2025. Stáž se skládala z aktivního sledování všech tří druhů služeb – hlídková, okrsková a dopravní – přičemž byl zpracovatel přímo přítomen tomu to výkonu po dobu 12 hodinové směny od 6:00 do 18:00 bez nároku na jakoukoliv odměnu. Poznatky z průběhu praxe, následně sloužily ke tvorbě otázek pro mentora APK z oddělení okrskové a dopravní služby. Z těchto otázek bude tvořen strukturovaný rozhovor.

V třetí části dochází k porovnání kvantitativních statistických ukazatelů páchané kriminality na území města Českých Budějovic. Pro zodpovězení cíle byl zvolen interval pěti let s počátkem v roce 2015, kdy i městská policie začala zveřejňovat kompletní statistiky, ale i začal kompletně fungovat projekt APK na území města. Dále tedy byly použity statistiky roku 2020 a 2025, které dostatečně pokryly základní číselný přehled páchané kriminality ve sledovaném období, čímž bude utvořen přehled, ze kterého lze vycházet při stanovení závěrečné SWOT analýzy.

Ambicí těchto tří částí je vytvořit kompletní SWOT analýzu, díky které půjde účinně charakterizovat přínos asistentů prevence a zhodnotit činnost v preventivních aktivitách konaných na územní statutárního města České Budějovice.

5 Městská policie České Budějovice

5.1 Organizace a struktura

Městská policie v Českých Budějovicích byla zřízena 7. července roku 1992. MPČB zveřejňuje každoročně od roku 2007 roční zprávy o činnosti. Aktuálně k roku 2025 zaměstnává 146 zaměstnanců. Dělených do dvou oddělení dle výkonu své služby, obě tato oddělení spadají pod Oddělení operačního řízení, které se skrze zástupce ředitele pro vnější službu zodpovídá řediteli městské policie doc. Ing. Martinu Hrinkovi, Ph.D., MBA. Jemu jsou také zodpovědní zaměstnanci z odboru přestupkové agendy souběžně s jednotlivými úseky, spadajíc pod interní záležitosti a metodiku.⁴⁹

5.1.1 Oddělení hlídkové služby

Výkon hlídkové služby zajišťuje ke konci roku 2025 celkem 54 strážníků, organizačně začleněných do čtyř pohotovostních jednotek. Tento útvar operuje v nepřetržitém 12 hodinovém směnném provozu a svou činností pokrývá celé katastrální území města České Budějovice. Výkon služby, řízený vedoucími oddělení hlídkové služby a operačního řízení, je realizován prostřednictvím dvoučlenných motorizovaných či pěších hlídek. Hlídky plní nezastupitelnou roli zejména při preventivním monitoringu rizikových lokalit. Každá ze čtyř jednotek navíc disponuje specializovanou hlídkou odborně způsobilou k odchytu zvířat.⁵⁰

5.1.2 Oddělení okrskové a dopravní služby

Oddělení okrskové a dopravní služby je centrálně koordinována jejím vedoucím, přičemž ke konci roku 2025 disponoval tento útvar personální kapacitou 29 strážníků. Pro zajištění hlídkové činnosti je katastrální území statutárního města České Budějovice systematicky rozděleno do šesti samostatných okrsků – centrum, Máj, Vltava, Nemanice, Suché Vrbné a Rožnov.

---

49 MĚSTSKÁ POLICIE ČESKÉ BUDĚJOVICE. Zpráva o činnosti Městské policie České Budějovice za rok 2025 [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, [2026] [cit. 2026-03-11]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/zprava_o_cinnosti_mp_cb_2025.pdf

50 MĚSTSKÁ POLICIE ČESKÉ BUDĚJOVICE. Zpráva o činnosti Městské policie České Budějovice za rok 2025 [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, [2026] [cit. 2026-03-11]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/zprava_o_cinnosti_mp_cb_2025.pdf

Dopravní služba čítá 11 strážníků, z čehož 4 dohlíží v dvousměnném provozu na kontrolu dodržování rychlosti vozidel na 17 místech v rozpětí 7:00 – 19:00. Zbytek strážníků dohlíží v součinnosti s Dopravním podnikem České Budějovice na kontrolu dodržování pravidel režimu placeného stání.

Výkon okrskové služby probíhá ve standardním režimu pouze během pracovních dnů prostřednictvím ranních a odpoledních směn. Tento harmonogram je však sezónně adaptabilní; v letních měsících se operativní přítomnost hlídek v terénu cíleně prodlužuje až do nočních hodin. Z taktického hlediska převažují pěší hlídky, které v příznivých podmínkách jarního až podzimního období využívají k přesunům jízdní kola.

Obrázek I: „Rozdělení městských obvodů města České Budějovice”⁵¹

Pravidelná kontrolní činnost je prioritně orientována na vytypované lokality, které vykazují zvýšenou frekvenci narušování veřejného pořádku a porušování obecně závazných městských vyhlášek. Mezi tyto exponované oblasti patří Lannova třída,

⁵¹ MĚSTSKÁ POLICIE ČESKÉ BUDĚJOVICE. *Zpráva o činnosti Městské policie České Budějovice za rok 2025* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, [2026] [cit. 2026-03-11]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/zprava_o_cinnosti_mp_cb_2025.pdf

okolí obchodního centra Mercury s přílehlými zastávkami, historické jádro, Sokolský ostrov, park Na Sadech či Palackého náměstí. Na sídlištích, typicky na sídlišti Máj a u Komunitního centra v ulici Ant. Barcala, kde se upírá pozornost na místa s větší kumulací osob a mládeže, jež by mohli generovat konflikty v rámci občanského soužití. Během letní sezóny je kladen důraz na monitoring dětských hřišť a sportovišť v reakci na stížnosti spojené s hrubým jednáním, vandalismem a konzumací alkoholu. Probíhá také plošná kontrola nelegálních černých skládek, k jejichž odhalování významně přispívá i městský kamerový dohlížecí systém. V případě potřeby je bezpečnost v těchto zónách zajišťována ve spolupráci s motorizovanými pohotovostními jednotkami, přičemž ad hoc zásahy na základě oznámení občanů operativně řídí oddělení operačního řízení.⁵²

5.1.3 Asistenti prevence kriminality

Koncepce APK byla na národní úrovni iniciována v roce 2009 jako nedílná součást strategií prevence kriminality a extremismu. Její primární vizí je posílení veřejného pořádku a bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách prostřednictvím aktivního zapojení místních obyvatel a uplatňování nerepresivních metod policejní práce. V Českých Budějovicích se projekt implementoval v roce 2013, a to v přímé reakci na eskalaci napětí a občanských protestů na sídlišti Máj. Působnost asistentů se následně z této lokality rozšířila i do dalších exponovaných oblastí města, jako je Lannova třída v okolí vlakového nádraží.

Pracovní náplň APK spočívá primárně v terénní hlídkové činnosti, kterou vykonávají buď samostatně, nebo v součinnosti se strážníky městské policie. Intervence zahrnují dohled nad veřejným pořádkem, monitoring rizikových zón (např. školská zařízení a dětská hřiště) a prevenci vandalismu. Zásadní je rovněž jejich role při včasné mediaci sousedských a rodinných konfliktů. V tomto ohledu městská policie úzce a dlouhodobě spolupracuje s oddělením sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) v rámci Systému včasné intervence. Pracovníci OSPOD asistenty pravidelně využívají při terénních šetřeních, neboť APK disponují detailní místní znalostí a efektivně

---

⁵² MĚSTSKÁ POLICIE ČESKÉ BUDĚJOVICE. *Zpráva o činnosti Městské policie České Budějovice za rok 2025* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, [2026] [cit. 2026-03-11]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/zprava_o_cinnosti_mp_cb_2025.pdf

plní funkci prostředníků při komunikaci s minoritními skupinami obyvatel – jak tedy mezi romskými, avšak ale i od roku 2022 s Ukrajinci.

Zavedení institutu APK přineslo rychlou stabilizaci bezpečnostní situace v dotčených lokalitách. Prokazatelně došlo k poklesu evidovaných přestupků proti veřejnému pořádku a ke snížení počtu stížností, což se pozitivně odrazilo na subjektivním pocitu bezpečí občanů. Z hlediska financování je projekt od svého počátku kontinuálně podporován Ministerstvem vnitra ČR. V roce 2025 činily celkové náklady na projekt 2 691 105 Kč, přičemž státní dotace pokryla 1 095 000 Kč.⁵³

V rámci ruské agrese na Ukrajině vznikl dodatečný projekt Asistent prevence kriminality – 2. kolo. V rámci tohoto programu mohlo město České Budějovice čerpat dodatečných 1 672 000 Kč v rámci tohoto projektu v letech 2022 – 2023. Tato dotace sloužila primárně na efektivnější zvládnutí uprchlické vlny z Ukrajiny tím, že město přijme do řad APK 4 ukrajinské asistenty. Dále pak ještě město čerpalo na udržení čtyř pracovních pozic v roce 2025 dodatečných 1 056 000 Kč v rámci programu prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra. Celkem tak bylo využito na ukrajinské APK v roce 2025 se spoluúčastí města 2 369 231 Kč. Tímto však spoluúčast státu na tomto obou projektech pomalu končí. Pro rok 2026 již nebyl vypsán projekt Asistent prevence kriminality. Pro projekt Asistent prevence kriminality – 2.kolo bude rok 2026 poslední, přičemž není plánovaná náhrada v roce 2027. Město České Budějovice však čerpá dotační programy i na další preventivní projekty, tudíž je možné přesunutí financí právě z těchto projektů. Prozatím však bude projekt APK hradit zcela město.⁵⁴

K ukončení projektu se dostal zpracovatel i v samotném konci strukturovaného rozhovoru. Mentor APK Ladislav Šalena zmínil, že navzdory ukončení dotační podpory hodlá město zajistit další financování projektu z vlastního rozpočtu.

---

⁵³ ŠKOLKOVÁ, V. Plán prevence kriminality města České Budějovice (včetně bezpečnostní, sociálně-demografické a institucionální analýzy) na období 2024–2025. [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, 2024 [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/plan_prevence_kriminality_sm_ceske_budejovice_2024-2025.docx

⁵⁴ ŠKOLKOVÁ, V. Bezpečnostní analýza statutárního města České Budějovice (včetně sociálně-demografické a Institucionální analýzy) na rok 2026 [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, 2026 [cit. 2026-03-05]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/bezpecnostni_analyza_sm_ceske_budejovice_2026_kv.pdf

5.2 Reflexe praxe zpracovatele u Městské policie České Budějovice

Zpracovatel práce absolvoval studijní stáž u Městské policie České Budějovice v délce 160 hodin. Stáž byla rozdělena na 14 směn pod 12 hodinách vždy od 6:00 do 18:00. Zpracovatel mohl vyjádřit preferenci výběru jednotlivého oddělení pro daný den, avšak vždy se přihlíželo na potřeby oddělení. V praxi to znamenalo, že se stáž často odehrávala tam, kde například došlo k výpadku strážníka z důvodu nemoci. Každý den tak při ranním rozdělení služeb mohl přinést něco jiného. Běžný den tak začal nahlášením zpracovatele u vedoucího odboru přestupkové agendy, který se staral o hladký průběh praxe. Následně vedoucí předal autora na rozdělení směn na oddělení okrskové a dopravní služby, který si buďto zpracovatele ponechal na svém rozdělení služeb, nebo jej předal dále na rozdělení služeb oddělení hlídkové služby, kde si jej následně převzala daná hlídka pohotovostní jednotky.

5.2.1 Oddělení hlídkové služby

V případech, kdy nebylo možné zpracovatele přiřadit k jednotlivým hlídkám z oddělení okrskové služby ať už z důvodu personálního vytížení nebo z důvodu většího počtu stážistů došlo k přesunutí stážisty na oddělení hlídkové služby. Zde se většinou jednalo o celodenní stáž s jednou dvojicí strážníků. Den tak probíhal ve vozidle městské policie, kdy autor mohl sledovat celodenní výkon služby strážníka u oddělení hlídkové služby. Hlídka má pár kontrolních bodů, jenž musí během své služby zkontrolovat, jinak se hlídka musí pohybovat v předem vytyčeném okrsku, kde provádí hlídkovou službu. Především je však po ruce operačnímu řízení, které často využívá jejich mobility k řešení situací, které si vyžadují bezodkladného zásahu.

Tento druh výkonu stáže byl pro zpracovatele spíše zpestřením stáže neboť se k tomuto oddělení nedostával tak často, ale i tak měl možnost nahlédnutí do tamního výkonu služby. Stejně jako u oddělení okrskové služby byl i zde každý den jiným a neopakovatelným. Z celkem tří celodenních služeb, které zpracovatel absolvoval u oddělení hlídkové služby by se dvě mohly označit za klidnější, ale poslední byla plná výjezdů od převozu na protialkoholní záchytnou stanici, sběru infekčního materiálu až po asistenci při odtahu vozidla nebo kontrolu plynulosti příjezdu hasičské techniky.

5.2.2 Oddělení okrskové a dopravní služby

U oddělení okrskové a dopravní služby strávil zpracovatel práce nejvíce času své stáže. Jak již bylo popsáno v předešlé kapitole, toto oddělení bylo i první zastávkou při ranním rozdělení. Často se stávalo, že kvůli lichému počtu strážníků byl zpracovatel přidán k lichému jednotlivci – i zde jsou dvoučlenné pěší hlídky. Za standardní situace by se lichý strážník doplnil APK. Tomuto se ale díky přidanému stážistovi předejde.

Jelikož jsou strážníci rozdělení do dvou směn počínaje orientačně od 5:30 do 13:30 a od 13:00 – 21:30 byl autor přiřazen vždy k ranní směně, načež byl následně od 14:00 přiřazen buďto k dopravní službě do vozidla s radarem nebo k členům APK. V případech většího počtu stážistů se dvakrát stalo, že byl autor přesunut na zbývajících čtyři hodiny do vozidla oddělení hlídkové služby. Pouze jednou z důvodu nepříznivých podmínek – silný déšť, byl zpracovatel po celý den u dopravní služby v radarovém voze.

Den u oddělení okrskové a dopravní služby už nesl lehké známky rutiny, neboť začínal dohledem u základní školy ve vybraném okrsku. Jednalo se o školy, které jsou blízko dopravnímu uzlu – například základní škola v Pohůrecké ulici, kde strážníci pomáhají u přechodu pro chodce u autobusové zastávky Želivského. Dále se však kontroluje dodržování pořádku u škol v ranních hodinách. Takovým případem může být škola v Nové ulici. Zdejší mateřská a základní škola nese nálepku jako škola pro menšiny. Problém pak vyvrcholil s přílivem uprchlíků kvůli konfliktu na Ukrajině. Do školy, kam docházelo spoustu žáků z ohrožené lokality Palackého náměstí tak kvůli spádovosti, ale i ochotě přijímat přibylí žáci z Ukrajiny. Před školou tak docházelo ke konfliktům rodičů obou menšin.⁵⁵

Po ukončení dozoru u škol se hlídka vrací k činnosti ve svém okrsku. Okrsky vychází z organizačního rozdělení, obvykle je však více hlídek v centru města na lokalitách dle vytíženosti, ale i v místech, odkud pochází nejvíce stížností. Stěžovatelé nejčastěji naléhají na kontrolu parkování v jejich ulici nebo dodržování jednosměrného provozu.

---

⁵⁵ PETROVÁ, E.: *Škola má nálepku problémová, rodiče raději nedodržují spádovost* [online]. Praha: MAFRA, 28. 7. 2025 [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/zakladni-skola-nova-budejovice-reditelka-segregace-spadova-oblast.A250728_861863_budejovice-zpravy_pkr

Na rozdíl od strážníků hlídkové služby je služba strážníků okrskové služby často neměnná. Někteří z nich mají i své preferované okrsky, kde jsou vítáni tamními obyvateli. Někteří znají i rozvrh pochůzek těchto strážníků a čekají, až se u jejich obchodu strážníci zastaví a zeptají se na místní dění. Tato zkušenost tak u autora částečně bořila mýtus o negativním přijetí obecní policie především kvůli nečinnosti. V průběhu celé praxe u strážníků z okrskové služby nedocházelo k negativnímu přijetí, ale k milému jednání doprovázeném pocitem přijetí a ochrany.

5.2.3 Asistenti prevence kriminality

U asistentů prevence kriminality trávil zpracovatel 4 12hodinové praxe a dvě odpolední čtyř hodinové. Na rozdíl od strážníků nejsou asistenti vázáni zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, což jim nedává žádné pravomoci, ale také i povinnosti při dohlížení například na dopravu a dopravní přestupky. Asistenti byli velice milí a komunikativní, vždy se po převzetí stážisty na služebně městské policie přesunuli na svou malou služebnu v ulici V. Wolfa na sídlišti Máj. Odsud vykonávají svou službu – není tomu řečeno jinak – jelikož se může stát, že jsou na žádost vedoucího směny přesunuti ke kontrolní činnosti v jiné lokalitě. Z pravidla zde den začal dohledem u základních škol Máj I. a Máj II. Zde byli asistenti zdraveni místními obyvateli, kteří jsou zde na jejich přítomnost zvyklí.

Po ukončení dozoru mají asistenti za úkol kontrolu místních dětských hřišť a odemykání sportovišť. Ta jsou přes noc zamčená v rámci opatření místní situační prevence, jelikož převážně v letních měsících se zde nedodržovaly vyhlášky o nočním klidu. Po dokončení kontroly hřišť spočívá práce asistentů v plnění úkolů, které dostali od vedoucího směny. Během praxe autora se jednalo o kontrolu trafiky na sídlišti, na kterou si místní ztěžovali z důvodu prodeje alkoholu a jeho následné konzumace v blízkosti dětského hřiště. Asistenti byli první, kteří se snažili o domluvu se zaměstnanci tohoto podniku. Vedení městské policie se snažilo užít asistenti k domluvě, neboť je místní obyvatelé dobře znají a často k nim mají více respektu než k ostatním strážníkům, na které již nahlíželi jako na represivní složku. Asistent při provádění kontrolní činnosti v části ulice, která trpí na černé skládky vzpomínal, že jsou služby APK využity i seniory, naposledy tomu bylo, kdy byli voláni do městského bytu, jelikož jeho obyvatelka – seniorka upadla a zmáčkla nouzové tlačítko, které jí přivolá pomoc.

S otevřením letního areálu plovárny dostali asistenti za úkol kontrolu tohoto areálu. Vždy po hodinových rotacích se zde asistenti střídali. Opět zde působili jako preventivní složka na mladé party teenagerů často romského etnika či Ukrajinských uprchlíků. Od pracovníků plovárny byli asistenti přivítání především z důvodu, že v případě vyhrocených situací mají někoho na koho se mohou obrátit. Zajímavostí pak bylo, že během jedné kontroly musel zpracovatel s asistentem volat na dispečink pro pohotovostní jednotku, protože viděli naproti areálu plovárny u veřejného grilovacího místa skupinu zájmových osob z řad osob bez domova, kteří působili pod vlivem alkoholu nebo drog poškození, zábor veřejného prostranství následně i jeho znečištění.

Během některých pochůzek s asistenty obou etnik – jak Romové, tak i Ukrajinci – si někteří dovolili vytýkat druhým příslušníkům negativa. Velikou roli zde hrála především zášť a pocit méněcennosti. Romové se cítili ukřivděni, jelikož při náboru ukrajinských asistentů město domluvilo s firmou Bosch zachování pracovních pozic pro Ukrajince, když dojde ke zrušení jejich pozic jako APK. Romové se dále domnívali, že kvůli domluvě se společností Bosch bude město udržovat nadstandardní mzdy, které měli Ukrajinci mít.

Výše zmíněné problémy si však asistenti nechávali pro sebe či pouze když byli s autorem v jednočlenných hlídkách. Soužití mezi APK pak bylo bez konfliktů a zvládali spolu komunikovat a předávat si informace od vedoucího směny.

6 Kvantitativní ukazatele - statistiky vývoje vybraných přestupků ve sledovaném období

Pro přehlednější demonstraci zájmově sledovaného určujícího období se zpracovatel práce subjektivně rozhodl pro užití veřejných kvantitativních ukazatelů statistik z mapy projektu Policie České republiky „Mapa kriminality“. Tyto informace následně poslouží k lepšímu vyhodnocení činnosti APK jako prostředku situační prevence ve SWOT analýze. Budou použity výhradně statistiky lokality sídliště Máj, jelikož se jedná o hlavní místo působnosti APK.

Vybrán byl zájmový segment tzv. jiné protispolečenské činnosti, tj. zejména přestupky, které mohou APK ovlivnit svou činností, tj. protiprávních jednání naplňujících znaky skutkové podstaty přestupků proti majetku dle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, přestupky proti veřejnému pořádku dle § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a občanskému soužití § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, přestupky na úseku ochrany před alkoholismem toxikomaniemi – vyjma alkoholu a toxikomanie u řidičů. Z přestupků na úseku bezpečnosti silničního provozu a silničního hospodářství se jedná pouze o odtahy vozidel dle § 45 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Určujícím počátkem prvotního ověřovaného fenomenologického vyhodnocování kvantitativních statistických ukazatelů byl určen rok 2014 jakožto první rok působení APK s následným rozdílem dvou let tj. 2016, 2018, 2020 2022 a s prodlouženou prodlevou 2025. I přes původní úvahu stanovit větší časový rozdíl, aby byl vynechána pandemie Covidu-19 bude nakonec i tento rok uveden, jelikož během pandemie nebyla přerušena činnost APK jako prostředku situační prevence.

Sledované lokality na sídlišti Máj jsou celkem tři. První je samotná ohrožená lokalita ulice Václava Volfa a okolí. Druhou je ulice Jaroslava Bendy a okolí Milady Horákové. Třetí sledovanou lokalitou je okolí ulice Milady Horákové a Evžena Rošického. Na tyto tři body je rozdělena mapa kriminality.

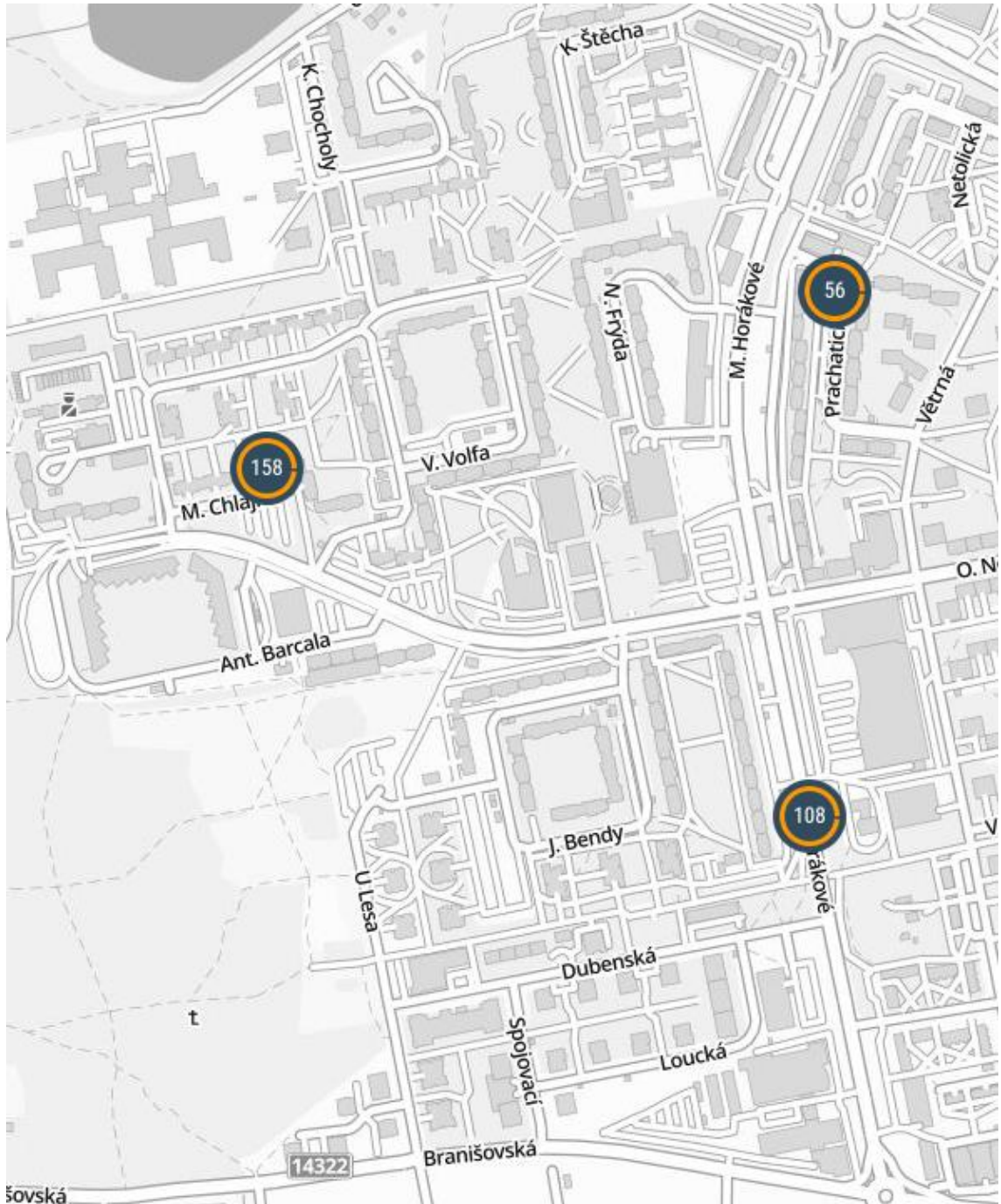
Dle posledních sčítání obyvatel bylo v roce 2011 na sídlišti Máj 16 106 obyvatel s úbytkem v roce 2021 na 14 784 registrovaných obyvatel. Bohužel, statistiky s přesným počtem obyvatel po roce 2021, kdy proběhu poslední sčítání obyvatelstva nejsou. Nejde tedy přesně vyčíslit kolik je obyvatel na sídlišti Máj i po přílivu uprchlíků z Ukrajiny.⁵⁶

---

⁵⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *MĚSTO JAKO SPRÁVNÍ CENTRUM: Přehled územních jednotek ve správním obvodu obce s rozšířenou působností České Budějovice* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2025 [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/docs/107767/3cb75080-0164-99ec-1a0b-ed024dca23a6/cb251203.pdf?version=1.0>

6.1 2014

První rok od zavedení projektu asistentů prevence kriminality čítal součet všech vybraných sledovaných přestupků 322.

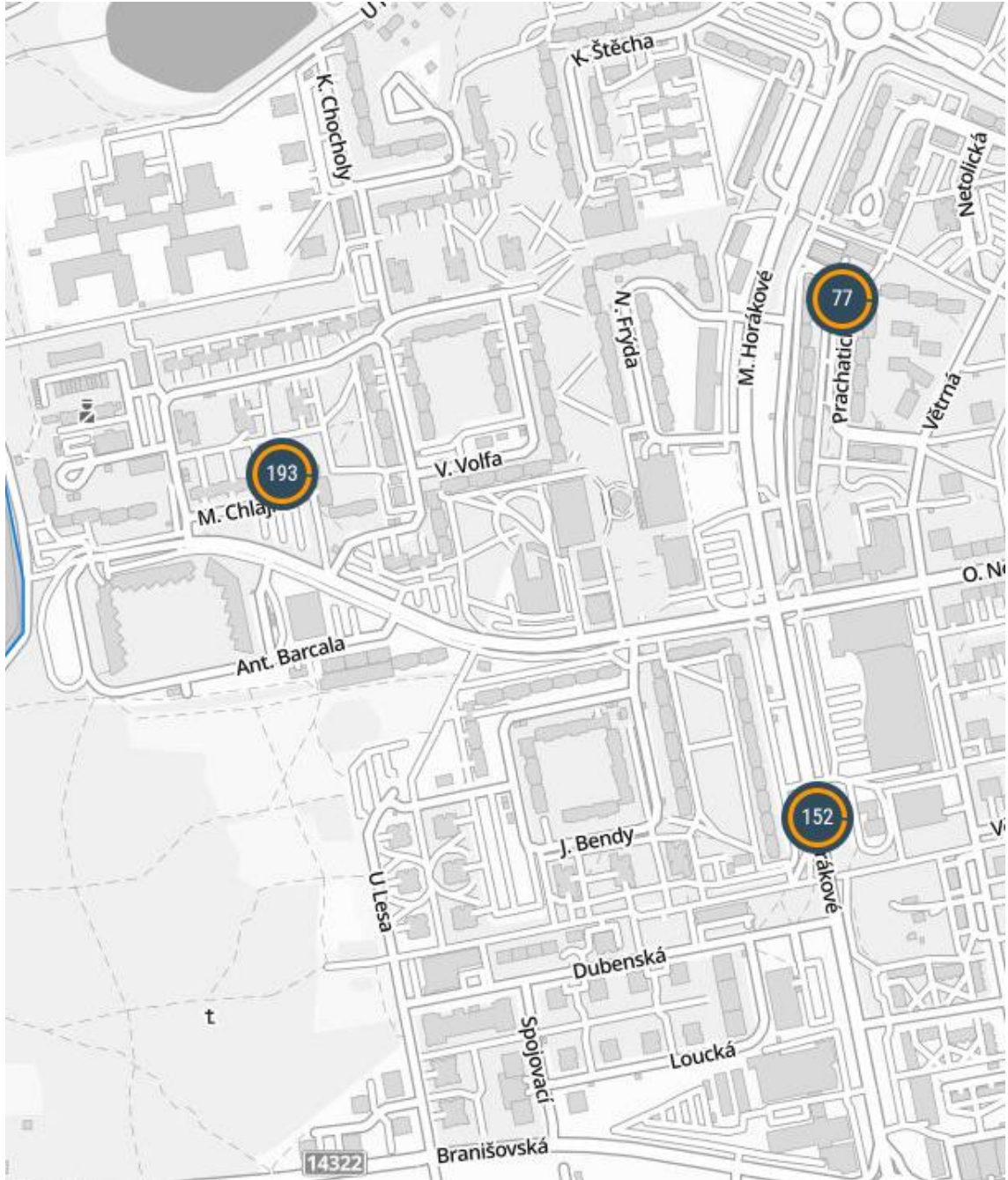

Obrázek II: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2014“⁵⁷

⁵⁷ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

6.2 2016

Druhé sledované období vykazuje nárůst v podobě celkového součtu spáchaných přestupků. Celkový součet činí 422.

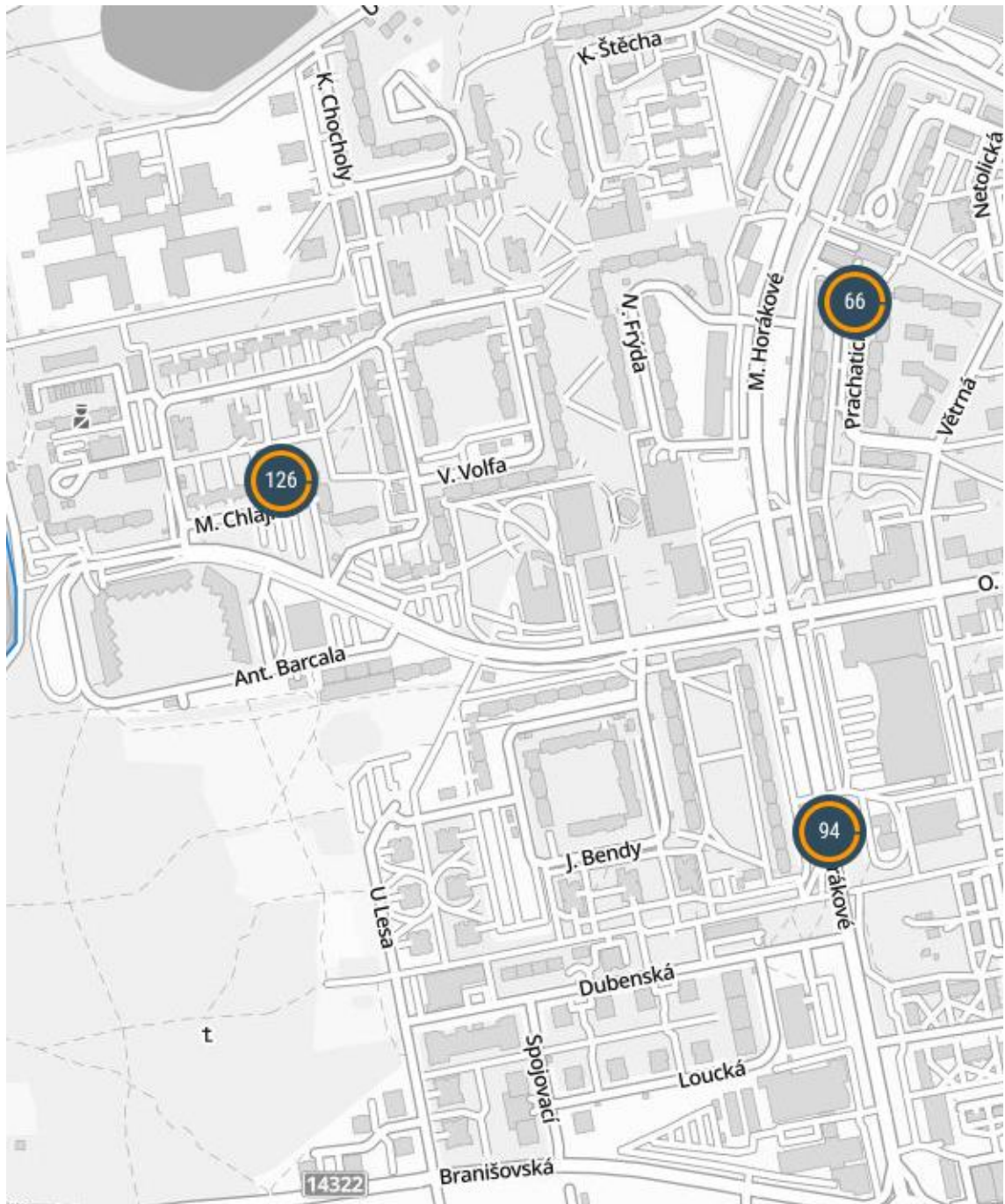

Obrázek III: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2016“⁵⁸

⁵⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

6.3 2018

Dva roky od nárůstu nastává mírný pokles na ještě menší čísla než z roku 2014. I tento pokles je způsoben optimalizací výkonu služby APK. Celkový součet za rok 2018 činí 286, což je úbytek o 136 přestupků oproti roku 2016.

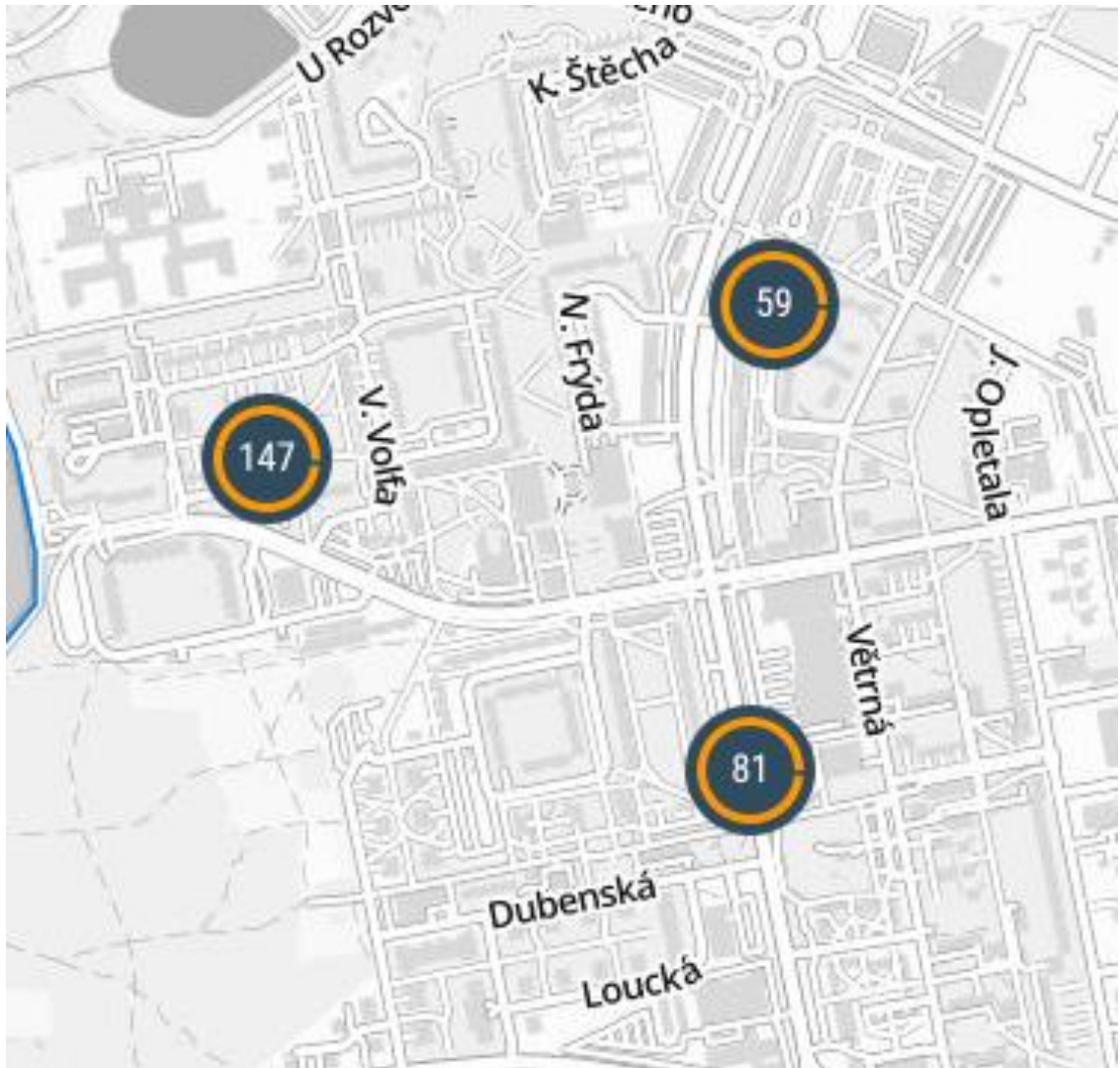

Obrázek IV: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2018“⁵⁹

⁵⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

6.4 2020

Pandemie Covidu-19 nepřinesla zas takový výkyv v počtu sledovaných přestupků jak by se čekalo. Celkově bylo spácháno 287 sledovaných přestupků což odpovídá době před pandemií.

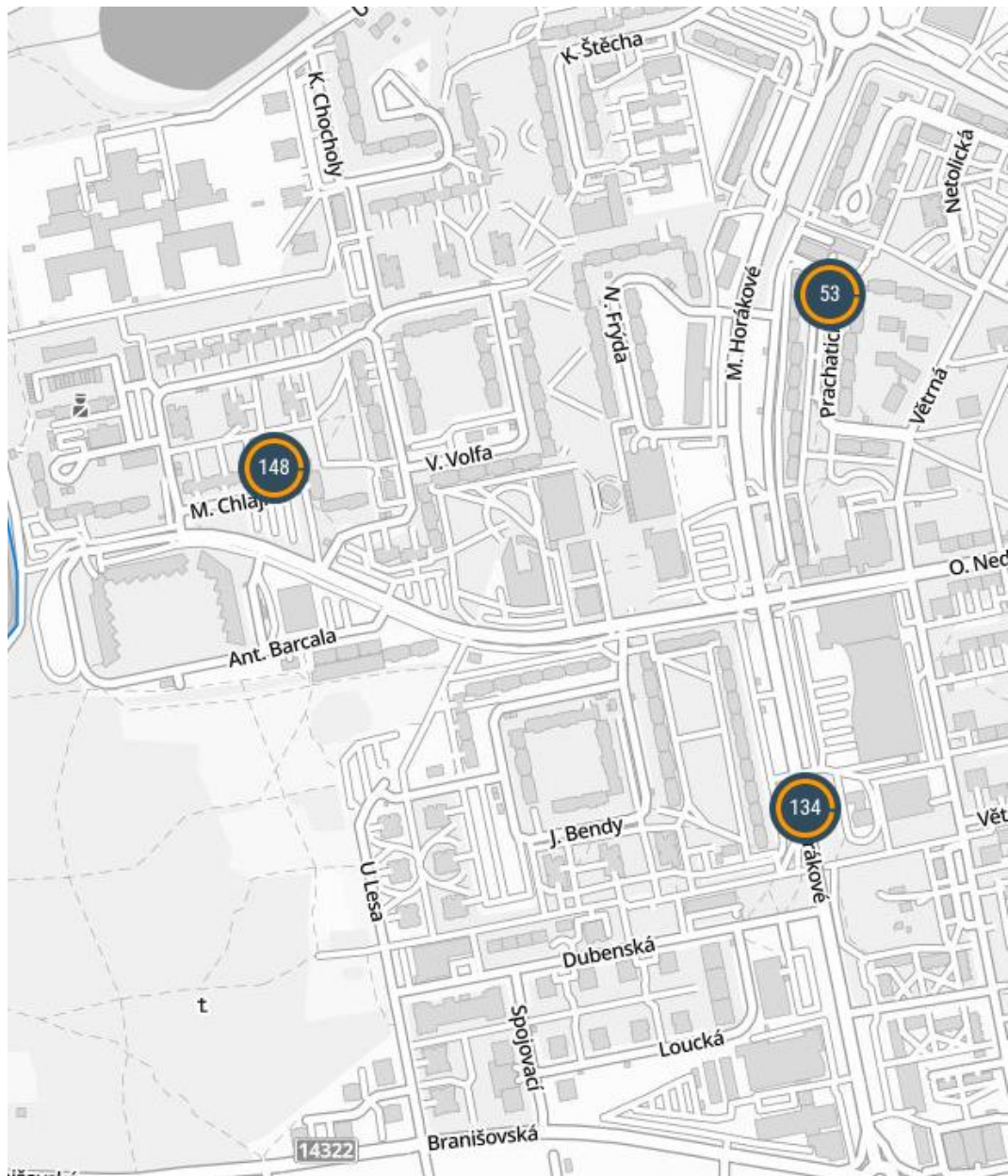

Obrázek V: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2020“⁶⁰

⁶⁰ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

6.5 2022

Doba post-covidová s sebou přinesla lehký nárůst přestupků přesněji však pouze v okolí obchodního centra Čtyři dvory, kde došlo k nárůstu o 50 % oproti roku 2020. V dlouhodobém měřítku by se tento nárůst dal označit za návrat k do roku 2014. Celkem se stalo 335 sledovaných přestupků – nutno však zmínit, že i v tomto roce došlo k počátku války na Ukrajině a s tím i nárůst obyvatel.

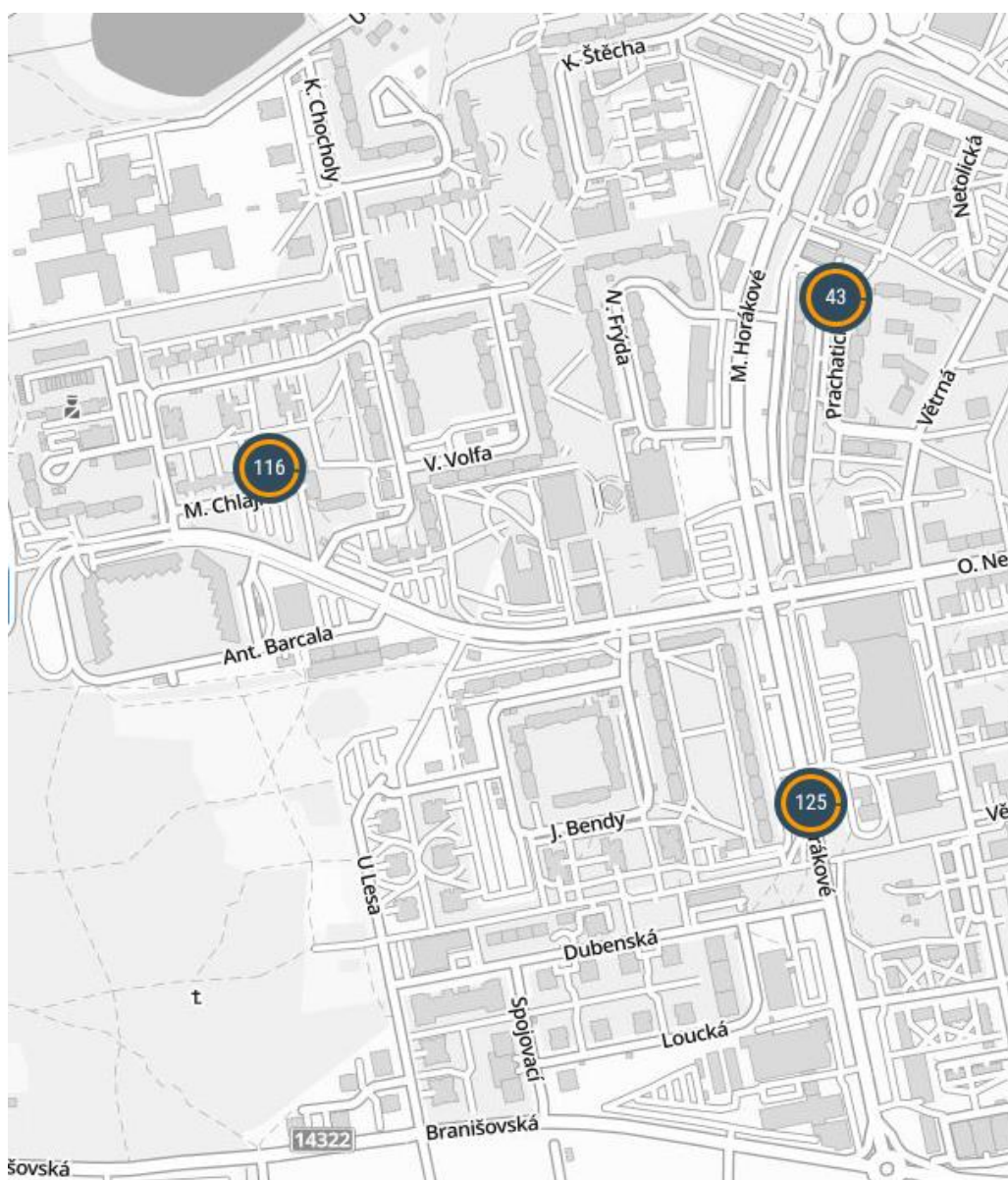

Obrázek VI: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2022“⁶¹

⁶¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

6.6 Současnost – 2025

Posledním rokem pozorování došlo k úbytku sledovaných přestupků v lokalitě Máj Václava Volfa na nejnižší počet od počátku sledování. Došlo také k naměření nejnižšího počtu sledovaných přestupků v lokalitě Milady Horákové a Evžena Rošického. V lokalitě Milady Horákové a Jaroslava Bendy dochází také k malému úbytku počtu spáchaných přestupků oproti roku 2022. Celkem se zde stalo za určující období roku 2025 284 sledovaných přestupků, což je také nejnižší naměřená hodnota, avšak odpovídá po zaokrouhlení počtu letem 2018 a 2020.

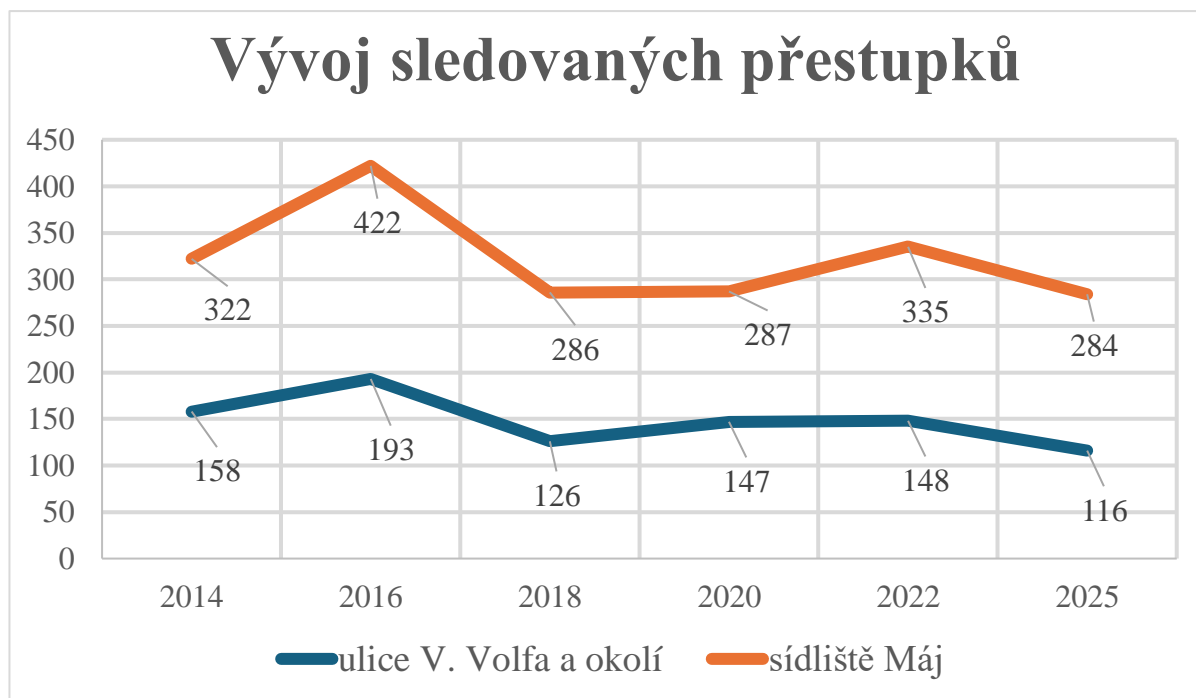
Obrázek VII: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2025“⁶²

⁶² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

6.7 Zhodnocení vývoje zájmově sledovaných a vyhodnocovaných přestupků

V rámci vyhodnocení samostatných subkapitol práce lze mimo jiné usoudit, že projekt asistentů prevence kriminality společně s dalšími sociálními programy, které jsou realizovány v rámci upotřebitelnosti rozmanitých aktivit tzv. sociální prevence směřované taktéž ke zlepšení životních podmínek na sídlišti Máj vykazuje značný vliv ve fenomenologicky vyhodnocovaném vývoji přestupků v této oblasti. Dle vyhodnocení kvantitativní četnosti přestupků v porovnání lokalit ulice Václava Volfa se zbytkem sídliště Máj a v kontextu vybraného časového úseku však taktéž vychází i další korespondující varovné zjištění – a to především v tzv. přesunu kriminality z původní lokality ulice V. Volfa do části od obchodního centra Čtyři dvory až k ulici Branišovská. Zde z pohledu fenomenologického dynamický trend vývoje přestupků zaznamenal v rámci zájmově sledovaného období nárůst oproti korelativně vyhodnocované původní situaci, za které zde bylo spácháno o třetinu méně přestupků než v lokalitě V. Volfa, až k do situace, kdy stav zájmově posuzované jiné protispolečenské činnosti, tj. vybraných přestupků lokalitu V. Volfa mírně kvantitativně převyšuje.

Činnost asistentů prevence kriminality za podpory ostatních místních preventivních projektů tak dokazuje, že tento projekt je nejvíce efektivní v exaktní lokalitě působnosti. Ostatní vedlejší lokality bývají méně dotčené, nebo se do nich v ojedinělých případech mohou tzv. přesouvat kriminogenní jevy z hlavního působiště APK. Z vývoje však lze usoudit, že se jedná pouze o extrémně vzácné situace, neboť vývoj přestupků v jednotlivých lokalitách bývá ovlivněn děním v širším měřítku než pouze v jedné lokalitě.

Graf I: „Vývoj sledovaných přestupků na sídlíšti Máj“⁶³

⁶³ Graf č. 1 – Vlastní zdroj, data získaná z: POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>

7 Řízený rozhovor s mentorem APK v ČB

V návaznosti na realizovanou studijní praxi zpracovatele práce u Městské policie České Budějovice se uskutečnil určující den, tj. dne 27. 2. 2026 strukturovaný rozhovor s mentorem asistentů prevence kriminality v Českých Budějovicích panem Ladislavem Šalenou. Otázky do rozhovoru byly koncipovány tak, aby přímo reflektovaly praxi autora. Šlo tedy o záměrně kladené dotazy tak, aby se eliminovaly případné neshody se zkušenostmi a nebo se právě potvrdily. Data získaná z tohoto strukturovaného rozhovoru slouží jako podklad pro validní formulaci SWOT analýzy a k objektivnímu vyhodnocení výzkumných cílů této práce. Doslovný přepis rozhovoru je uveden v přílohách této práce.⁶⁴

7.1 Otázka č. 1

Jak dlouho působíte u MPČB a jak dlouho jako mentor APK?

V rámci první otázky rozhovoru byl kladen důraz na zjištění profesní historie respondenta a jeho zkušeností s projektem Asistentů prevence kriminality (dále jen APK). Z odpovědi mentora vyplývá, že disponuje rozsáhlou praxí u Městské policie České Budějovice, kde působí již sedmnáctým rokem. Jako mentor APK působí již od samotného začátku v Českých Budějovicích, a to od roku 2013 až do současnosti – tj. 28.2.2026. V důsledku působení již od roku 2013 umožnilo mentorovi přichystat exaktní program činnosti pro asistenty prevence kriminality, čímž přímo vychází ze strategického plánu prevence kriminality města České Budějovice. Tato dlouhodobá praxe navíc poskytuje mentorovi dostatečné zkušenosti, které slouží k efektivní adaptaci výkonu činnosti APK na situační a sociální prevenci kriminality popisované v plánu prevence kriminality města. Tyto skutečnosti tak výrazně dokládají na validitě a odbornosti zvoleného respondenta pro výzkum dané problematiky.

---

⁶⁴ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. s. 172-179. ISBN 978-80-7367-485-4.

7.2 Otázka č. 2

Jak hodnotíte aktivitu APK ve vyloučených lokalitách, lze zde sledovat vývoj či změna?

Tato otázka směřovala k analýze konkrétního prostředí, v němž APK vykonávají svou činnost, a případných změn, které do těchto lokalit jejich přítomnost vnáší. Respondent, poskytoval kritický vhled do problematiky sociálně vyloučených lokalit (dále jen SVL) v kontextu statutárního města České Budějovice.

Základním zjištěním bylo, že respondent rozporuje kategorizaci některých částí města jako „vyloučených“, ačkoliv tak bývají označovány v externích expertízách (např. tzv. Gabalova studie – zprávy Studia Gabal pozn. autora). Mentor navrhuje termín „ohrožené lokality“, čímž se vyhýbá stigmatizaci celých čtvrtí. Argumentuje tím, že ve srovnání s regiony jako severní Čechy (Mostecko, Ústecko) nevykazují České Budějovice takovou míru strukturálního úpadku. Navíc se často nejedná o celé lokality, které jsou postižené vyloučením, ale pouze části čtvrtí o velikosti jedné ulice.

Hlavní riziko identifikuje v extrémní koncentraci obyvatelstva na malém prostoru. Příkladem je ulice Volfova na sídlišti Máj, kde na omezené ploše žije přibližně 2 600 osob, přičemž významnou část (cca jednu třetinu) tvoří romské etnikum. Tato vysoká hustota zalidnění, v kombinaci s historickými vlivy (privatizace bytového fondu, příchod překupníků s byty), vytváří specifické nároky na situační prevenci, neboť frekvence interakcí přirozeně zvyšují potenciál pro vznik konfliktních situací.

Z výpovědi respondenta lze získat tři klíčové pilíře situační prevence, které APK v Českých Budějovicích aktivně využívají:

- **Kontrola vstupů a technické zabezpečení (Access Control):** V objektech, které jsou v přímé správě města (např. bytové domy Volfova 23, ubytovny Okružní či Perla), jsou APK vybaveni čipovými systémy. Toto opatření představuje klasický prvek situační prevence, kdy se pomocí technických prostředků omezuje přístup nepovolaných osob do vnitřních prostor domu. Tím se snižuje riziko vandalismu, znečišťování společných prostor a narušování domovního klidu osobami „zvenčí“. APK tak mohou nezávisle na své činnosti kontrolovat vnitřní dění v těchto objektech. V městském domě Volfova 23 mají

APK i v přízemním bytě svou služebnu, která je napojená na kamerový systém kolem domu, ale i na sdílených chodbách pro zvýšení bezpečnosti v ulici Volfova, která by se dle respondenta dala označit jako ohrožená lokalita.

- **Permanentní dohled a teritorialita:** Za nejvýznamnější preventivní krok lze považovat zřízení služebny APK přímo v bytovém domě (Volfova 23). Z hlediska teorie situační prevence jde o posílení formálního dohledu v samém centru rizikové oblasti. Respondent potvrzuje, že fyzická přítomnost asistentů v objektu vedla k citelnému zklidnění situace. Služebna zde funguje jako symbolický i reálný stabilizační prvek, který zvyšuje subjektivní pocit bezpečí řádných nájemníků a odrazuje od protiprávního jednání. Služebna v tomto místě slouží tak jako základna APK vybavená veškerým sociálním zařízením od kuchyně až po šatnu s vysoušečem obuvi.
- **Správa veřejného prostoru a eliminace „rozbitých oken“:** Asistenti se zaměřují na dohled nad nakládáním s odpady a dodržováním veřejného pořádku. V akademické rovině zde narážíme na teorii rozbitých oken (Broken Windows Theory) – pokud APK včas identifikují a řeší drobné delikty (nepřístojný hluk, znečištění), zabraňují tím celkové degradaci lokality, která by jinak mohla přitahovat závažnější kriminalitu. APK navíc slouží i jako výpomoc při ranních dohledech u škol. Zejména tedy u Základní škola Máj I. a II., kam chodí nejvíce žáků právě z místního okolí.

Mentor velmi otevřeně popisuje limity prevence, které narážejí na fenomén tzv. obchodu s chudobou. U soukromých ubytoven je činnost APK výrazně omezena nedotknutelností soukromého vlastnictví. Majitelé těchto objektů často vnímají přítomnost kontrolních složek jako nežádoucí, neboť by mohla odhalit nevyhovující podmínky či nelegální praktiky spojené s ubytováváním sociálně slabých.

Dalším limitujícím faktorem je vysoká fluktuace obyvatel, mentorem nazývaná jako „průběžky“. Tato vysoká mobilita osob, které nejsou k městu vázány žádným vztahem, znemožňuje budování komunitních vazeb a snižuje účinnost neformální sociální kontroly. Preventivní působení se tak musí neustále adaptovat na nové subjekty v území, což zvyšuje personální i časovou náročnost práce APK.

Závěrem mentor reflektuje vývoj v čase. Pozoruje zajímavý paradox: ačkoliv problémy v lokalitách přetrvávají – byť už ne v takové míře, majoritní společnost vykazuje vyšší míru tolerance a benevolence. Tento posun může být interpretován jako adaptace obyvatel zejména po rozsáhlé investici do vybavení sídliště. Zejména od stavby komunitního centra až po celkovou údržbu nebo právě projekt APK.

Zároveň se objevují nové výzvy v podobě demografických změn. Aktuálně je reflektována přítomnost ukrajinské komunity, u které se objevují podobné vzorce patologického chování (zejména nadměrná konzumace alkoholu a hluk) jako u předchozích rizikových skupin. To potvrzuje, že problémy v lokalitách nejsou primárně etnického původu, ale souvisí se sociálním postavením, způsobem ubytování a absencí integrace, na což musí situační prevence reagovat univerzálními, nikoliv selektivními nástroji.

7.3 Otázka č. 3

S ohlednutím na události roku 2013 (protesty na sídlišti Máj), jak porovnáváte dnešní situaci se situací původní situací před protesty?

Zde došlo k reflexi událostí z roku 2013, kdy na sídlišti Máj došlo k rozsáhlým sociálním nepokojům a protestům. Mentor tyto události vnímal jako zásadní zlomový bod (katalyzátor), který inicioval hlubokou transformaci v přístupu Městské policie i samosprávy k otázkám bezpečnosti a prevence.

Zpětná analýza období před rokem 2013 odhaluje kritické nedostatky v tehdejší systém prevence. mentor otevřeně hovoří o fenoménu institucionální slepoty, kdy byly varovné signály narůstajícího sociálního napětí přehlíženy, zlehčovány či bagatelizovány. Z hlediska situační prevence šlo o selhání v monitoringu prostředí a podcenění dynamiky sociálního klimatu.

Dnešní situace vykazuje diametrálně odlišný přístup, který lze charakterizovat jako „systém včasného varování“. Současná strategie je založena na:

- Kontinuální analytické činnosti: Dochází k pravidelnému vyhodnocování a mapování přestupkových dějů. Sleduje se nejen kvantita (nárůst/stagnace), ale i kvalitativní povaha deliktů

- Identifikaci rizikových ohnisek: Díky informacím od APK má městská policie přehled o fluktuaci problémových subjektů. Pokud dojde v některé z lokalit k značnému nárůstu např. ukrajinské komunity, APK tak díky své místní znalosti upozorní preventivní mechanismy, které se na tuto oblast zaměří dříve, než dojde k eskalaci konfliktů.

Klíčovým faktorem stability v lokalitě je specifické personální složení týmu asistentů. Mentor vyzdvihoval význam etnického rozdělení – přítomnost romských asistentů v romské komunitě a nově i ukrajinských asistentů pro danou komunitu, jež se ukazuje jako vysoce efektivní prvek „měkké“ situační prevence.

Tento model tak funguje na principu eliminace komunikačních bariér. Neboť mnohé konflikty v minulosti pramenily z nepochopení norem majoritní společnosti lokality a nebo úředních postupů. Asistenti fungují jako „tlumočníci“ pravidel, kteří komunitě srozumitelně vysvětlují legitimní požadavky samosprávy a městské policie. Krom toho pak APK, kteří sami pocházejí z daného prostředí nebo k němu mají blízko, disponují vyšší přirozenou autoritou a důvěrou. To jim umožňuje deeskalovat napětí v počáteční fázi, kdy by přítomnost represivních složek mohla působit spíše kontraproduktivně – především nízkou důvěrou komunit.

Při srovnání s rokem 2013 mentor konstatoval výrazný posun v rovině sociální koheze a tolerance. Sídliště Máj již není vnímáno jako výhradní prostor konfliktu, ale jako místo, kde obyvatelé (majorita i minority) našli funkční modus vivendi – tzv. shodu při společném soužití v dané lokalitě.

Tato zvýšená benevolence obyvatel však není projevem lhostejnosti, ale spíše výsledkem dlouhodobého působení preventivních opatření, která otupila hrany nejostřejších konfliktů. Mentor nicméně varoval před nekritickým optimismem; situace není definitivně „vyřešena“, ale je pod stálou kontrolou. Právě schopnost neustále monitorovat terén a adaptovat preventivní opatření na aktuální přesuny obyvatelstva odlišuje současnou praxi od stavu před deseti lety.

Z rozhovoru s mentorem tak vyplývá, že situační prevence v Českých Budějovicích se po roce 2013 transformovala z těžkopádných opatření do komplexního systému sociální a situační prevence. Díky kvalitní provázanosti APK a městské policie

dochází k efektivnímu předcházení vyhocených situací, ale i k předávání podstatných informací jak ze strany APK na vedení městské policie, tak i delegování úkolů na APK. Ti se následně zapojují do řešení problému – snahou o domluvu – dříve, než se o to stejné pokusí správní orgán ex officio.

7.4 Otázka č. 4

Mají smysl podobná opatření v dalších vyloučených lokalitách, zejména na Palackého náměstí a ulice Nádražní od Lannovy třídy?

V této otázce mentor použil efektivitu preventivních opatření na sídlišti Máj k zodpovězení otázky, zdali mají zdejší opatření uplatnění i v dalších problematických oblastech města, jako jsou Palackého náměstí, Nádražní ulice u Lannova třída. Z jeho výpovědi vyplývá, že účinnost APK není univerzální, ale je přímo závislá na míře sociální stability a charakteru obyvatel dané lokality.

Mentor především poukazuje na specifický charakter romské komunity na sídlišti Máj, kterou definuje jako sice specifickou, ale v zásadě ekonomicky a sociálně stabilizovanou. Z hlediska situační prevence jsou zde dva hlavní faktory:

- úroveň a normy žití: Mentor zmiňuje udržovaný vozový park, stav bytů a úroveň odívání obyvatel. Tyto aspekty naznačují, že komunita sdílí určité většinové normy a má zájem na udržování kvality svého životního prostředí a okolí kolem něj.
- Ekonomická integrace: Většina obyvatel je ekonomicky aktivní (buď i v rámci šedé ekonomiky), což vytváří řád a denní rutinu, která je pro úspěšnou prevenci nezbytná. V případě výjimek jsou to především matky samoživitelky.

Obecně by šly obyvatelé sídliště Máj charakterizovat jako dlouhodobí obyvatelé, kteří se do tohoto sídliště přestěhovali především s vizí života zde a ne pouze jako krátkodobé ubytování.

Diametrálně odlišná situace panuje v ostatních lokalitách, které by se daly označit jako vyloučené dle definice studia Gabal⁶⁵ či dle respondenta – Ladislava Šaleny – jako ohrožené. Jde tedy o lokality jako Palackého náměstí, nebo ulice Nádražní u konce Lannovy třídy. U Palackého náměstí naráží situační i sociální prevence na problém nestálé populace (mentorem interně označované jako „průběžky“). Jedná se o osoby, které do města přicházejí na krátkodobé, nestabilní podnájemy z jiných regionů.

Tato vysoká mobilita obyvatelstva generuje zásadních bariéry pro práci APK především díky:

- nulové vůli setrvat: Lidé, kteří v lokalitě neplánují setrvat, nemají motivaci dodržovat místní pravidla ani udržovat vztahy se sousedy. Chybí zde přirozený pocit sounáležitosti s místem.
- Únik před institucemi: Respondent popisuje strategii „stěhování se před problémy“. Jakmile se o rodinu začnou zajímat orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), městská policie nebo například nezisková organizace Prevent (organizace poskytující sociální služby obyvatelům ohroženým chudobou, nebo například jistou formou závislosti na drogách) rodina se přesune do jiného města. Působení APK je tak v takovém prostředí pouze krátkodobé a neudržitelné, protože cílová skupina se neustále proměňuje a aktivně se vyhýbá systému či různým organizacím.

V případě ubytoven v okolí Nádražní a Lannovy třídy se dostáváme na samotnou hranici možností preventivních programů. Mentor zde definuje prostředí ubytoven jako uzavřený mikrosvět s vlastními pravidly („zaplat, nebo jdeš“). Je zde tedy realizován obchod s chudobou právě kvůli zmíněnému pravidlu. Zájemci zde musí platit ubytovně dopředu. Asistenti nemůžou kvůli ochraně soukromých subjektů působit preventivně uvnitř společných prostor objektů, jelikož do nich nemají přístup – na rozdíl od městských bytů. Vše tedy spadá do kompetence majitelů ubytoven. Dle slov mentora je zde tedy

---

⁶⁵ GABAL, I. a VÍŠEK, P. *Východiska strategie boje proti sociálnímu vyloučení* [online]. Praha: GAC, 2010 [cit. 2026-01-05]. Dostupné z: https://www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/GAC_Strategie_soc_vyloucení.pdf

větší potřeba represivního přístupu jak preventivního, neboť zde již není čemu předcházet.

7.5 Otázka č. 5

Proběhlo začlenění ukrajinských asistentů do kolektivu asistentů bez obtíží, jak hodnotíte jejich vzájemnou spolupráci?

Hned po přečtení otázky mentor oddělil otázku do dvou podkategorií v první se přímo věnovat způsobu, jak město nabíralo ukrajinské asistenty a jak se projekt rozjížděl a následně v druhé fázi, kde se začaly objevovat jisté problémy v praxi výkonu služby.

Prvotně město v reakci na dynamický demografický vývoj po vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině chtělo skrze městskou policii adaptovat vlastní preventivní strategii. Mentor v této souvislosti popisuje proces etablování ukrajinských asistentů prevence kriminality a jejich začlenění do stávajícího, romského kolektivu.

Z hlediska situační prevence byl hlavní impulsem pro rozšíření týmu o ukrajinské členy takřka stejný jako u romských asistentů. Prvotně zde vystával problém kulturně diferencní skupiny, která se začala hromadit a zabydlovat ve městě. S tím se také objevil spojený druhý problém, který byl v případě romské komunity zcela zanedbatelný – jazyková bariéra. Mentor uvádí, že jazyková bariéra a neznalost místních vyhlášek a norem byly klíčové k iniciaci vytvoření pracovních pozic pro ukrajinské asistenty.

Mentor detailně popsal proces výběrového řízení, který odhalil specifickou nejistotu čtyřech vybraných kandidátů na pozici APK. Vybraní kandidáti se obávali ztráty stabilního zaměstnání v průmyslovém sektoru (ve firmě Bosch) výměnou za projektově financovanou a časově omezenou pozici u městské policie, což by mohlo při možném zrušení projektu ohrozit jejich pobytový status. Příkladem dobré praxe však byla domluvená součinnost města s firmou Robert Bosch, která poskytla vybraným pracovníkům garanci návratu na původní pozici. Tato systémová podpora umožnila získat pro prevenci kvalitní, motivované a integrované pracovníky, kteří navíc disponovali předchozími zkušenostmi z činnosti v rámci Krajského asistenčního centra pro Ukrajinu – KACPU – zřízeném v první fázi příchodu válečných uprchlíků na Českobudějovickém

letišti, kam všichni zmínění docházeli jako tlumočníci mezi pracovníky a příchozími válečnými uprchlíky.

Dále přiznává, že původně bezproblémové soužití asistentů bylo narušeno externími vlivy, konkrétně medializovanými incidenty v Brně a Ústí nad Labem (násilné střety mezi příslušníky obou etnik). Ukázalo se, že pracovní kolektiv APK není izolovanou jednotkou, ale podléhá náladám a konfliktům, které se odehrávají v celorepublikovém měřítku, avšak mentor zdůraznil svou nutnost role při vnitřní komunikaci, kdy bylo potřebné asistentům vysvětlovat princip individuální odpovědnosti namísto kolektivní viny. Cílem bylo zabránit eskalaci předsudků, kdy se „Romové dívají na Ukrajince jako na přítěž a naopak“.

Navzdory latentnímu napětí v mimopracovní rovině mentor hodnotí spolupráci obou skupin jako vysoce profesionální. Asistenti dokázali oddělit své osobní či etnické preference od výkonu služby, byť na sebe obě skupiny často mívají odlišné názory. Tato schopnost profesionálních vztahů na pracovišti je klíčová pro udržení podstaty celého programu APK v očích veřejnosti, ale i v očích zástupců města, kteří nyní přebírají finanční odpovědnost za celý program.

7.6 Otázka č. 6

Je podle vás dostačující počet asistentů, nebo by se mohl jejich počet v budoucnosti změnit – např. po ukončení války na Ukrajině a odlivu Ukrajinských uprchlíků.

Poslední otázka rozhovoru směřovala na hodnocení adekvátnosti počtu členů týmu APK a na nastínění budoucího vývoje týmu v souvislosti s situací na Ukrajině. Výpověď mentora naznačuje, že role asistentů nebude s koncem válečného konfliktu na Ukrajině slábnout, ale naopak projde procesem změn a adaptace na komplexnější sociální výzvy.

Mentor přináší exaktní reflexi budoucího vývoje komunity ukrajinských uprchlíků v České republice. Upozorňuje, že ukončení bojů na Ukrajině neznamená automatický zánik sociálních tenzí v cílových zemích migrace.

Následně mentor predikuje příchod osob zasažených přímou bojovou zkušeností, což s sebou přinese specifická rizika spojená s například s posttraumatickou stresovou poruchou a jinými formami traumatizace.

Dosavadní činnost APK, zaměřená na méně závažné jevy (konzumace alkoholu, přestupky v rybolovu – v kontextu ukrajinské komunity), se může v budoucnu transformovat v potřebu řešit mnohem komplexnější jevy. Z hlediska situační prevence to znamená nutnost připravit asistenty na nové formy interakce a deeskalace násilí.

K otázce na počet asistentů – přesně v den pořádání rozhovoru skončila smlouva jednoho APK, stav se tedy snížil na devět aktivních z celkových deseti tabulkových míst – zastává respondent striktně kvalitativní přístup.

Svůj názor opírá tak, že tým APK popisuje jako „křehký organismus“, kde zbrklá volba nového člena (tzv. „zaplevelení“) může destabilizovat celou skupinu a zvýšit nároky na kontrolní činnost mentora.

Dále argumentuje, že počet 10 asistentů je pro statutární město České Budějovice optimální. Zdůrazňuje, že efektivita prevence není lineárně závislá na počtu osob, ale na jejich schopnostech, místní znalosti a důvěryhodnosti v komunitě. Volné tabulkové místo je záměrně ponecháno neobsazené, dokud se neobjeví kandidát, jenž by odpovídal předpokladům, což podtrhává snahu městské policie udržet kvalitu APK na vysoké úrovni a s tím i úzce navázanou situační prevencí.

Zásadní otázkou byl však posun ve financování programu. Zatímco v minulosti projekt APK spoléhal na dotačních titulech Ministerstva vnitra ČR, v současné době přechází projekt na financování z rozpočtu statutárního města – více informací popisuje zpracovatel v podkapitole věnující se APK.

Mentor využívá komparaci s cyklistickou přilbou, aby ilustroval přístup města k riziku. Když si cyklista koupí přilbu v nejnižší cenové kategorii pochybné kvality, nemůže mít očekávat výsledky ochrany, které by mu poskytla helma kvalitní. Stejně tak vnímá město investice do kvalitní prevence. APK je vnímána jako pojistka proti budoucím, mnohem nákladnějším sociálním a bezpečnostním krizím.

Závěrem mentor konstatoval, že počet asistentů je v současné době dostačující (při zachování vysokých nároků na výběr). Klíčovou výzvou pro blízkou budoucnost nebude navyšování stavů, ale příprava na vývoj globální situace a s tím i spojený kontinuální vzdělávání a s tím i případná psychologická příprava asistentů na práci s traumatizovanou populací při řešení složitějších sociálních konfliktů, které mohou vyvstat po ukončení konfliktu na Ukrajině a s tím i případným přílivem válečné populace do řad ukrajinské komunity v ČR.

8 SWOT analýza reflektující statistiku, praxi a rozhovor

8.1 Metodika SWOT analýzy

SWOT analýza vytváří dokument, díky kterému půjde lépe sestavit rozhodnutí na bázi kterého půjde odpovědět na cíle práce. Analýza se skládá z dvou částí rozdělené podle vlivu vnitřních a vnějších faktorů. Tyto vlivy se dále dělí na silné a slabé stránky ve faktorech vnitřních a u faktoru vnějších na příležitosti a hrozby. Pro tvorbu SWOT analýzy je tedy zapotřebí utvořit analýzu vnější a vnitřní, což připraví dostatečné množství podkladů ke tvorbě výsledné matice. Přechozí 3 výzkumné a analytické části tak nyní poslouží k tvorbě výsledné části.⁶⁶

8.2 SWOT analýza

Vnitřní faktory

Silné stránky

- silné odborné vedení, jež si je vědomo kapacit a možností APK. Vedení po dobu fungování projektu vytříbilo dostatečně kvalitní metodický rámec pro výkon služby APK, díky čemuž je schopno maximalizovat efektivnost.
- Vedení zavčas reaguje na změny ve vývoji demografické struktury obyvatel – umělo plně zužitkovat. dotační programy pro snížení nákladů na celý projekt APK.
- Dle výsledků ze statistik Policie České republiky jde jednoznačně usoudit, že projekt APK pomáhá v ohrožené lokalitě ulice Václava Volfa sídliště Máj. APK jsou zde respektovanou součástí tamního života. Obyvatelé ví, co od APK můžou očekávat a spoléhají se na jejich případnou pomoc. Spoléhají na ně sociální pracovnice OSPOD. Strážníci MPČB potřebují-li

---

⁶⁶ GRASSEVÁ, M. *Využití SWOT analýzy pro dlouhodobé plánování: Obrana a strategie: časopis strategických studií a názorů = Defence & strategy : review of strategic studies and ideas*. Brno: Vojenská akademie, 2006, 6(2), s. 48. ISSN 1214-6463. Dostupné z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:4d52ccfc-7075-446d-99ba-3aac5ae16f6f>

tlumočení do ukrajinského jazyka, ale i celkové vedení MPČB, neboť jsou to právě APK, kteří v případě potřeby doplňují počty strážníků.

Slabé stránky

- projekt APK má limitovanou působnost – největší pokles kriminality je pouze na sídlišti Máj, jelikož zde provádějí asistenti většinu své práce. V případě potřeby však mohou být přesunuti dál do sezónně vytížených lokalit jako je mimo jiné letní plovárna.
- Ukončení dotačních programů a plné převzetí financování městem České Budějovice. Tento externí vliv tak plně převzalo město, což může ohrozit jak rozvoj APK co se týče financování vzdělávacích kurzů, ale také i jejich jednotlivé pozice, neboť se tento projekt může ocitnout mezi prvními škrty.
- Z praxe autora, ale i díky řízenému rozhovoru je jasné, že mezi romskými a ukrajinskými asistenty panuje nevole z důvodu rozdílného přístupu ze strany MPČB. Původní projekt byl směřován pouze na Romy, avšak po vypuknutí konfliktu na Ukrajině došlo vedení městské policie k závěru, že je potřeba i ukrajinských asistentů. Aby však měli asistenti jistotu práce i po skončení projektu, domluvilo město s jejich původním zaměstnavatelem zachování původních pracovních pozic ukrajinských zájemců. Tento přístup vytváří pocit křivdy zejména u starších APK z řad romské komunity.

Vnější faktory

Příležitosti

- jak prokázala mapa Policie České republiky přítomnost APK snižuje dění přestupků v dané lokalitě. Je tedy možné, že by se v budoucnu mohl projekt rozšířit i do dalších ohrožených lokalit, zejména tedy do lokality Palackého náměstí.

- Otevření dotačních programů na rok 2026 – zejména tedy programu „Prevence kriminality na místní úrovni na rok 2026” a projektu „Komunitní prevence kriminality” – může městu nepřímo finančně pomoci s náklady, které by jinak vynaloží na hrazení projektu APK.

Hrozby

- ukončení podpory APK skrze dotační programy Ministerstva vnitra může ohrozit budoucí personální kapacitu projektu v Český Budějovicích. Může docházet k rušení jednotlivých pozic a snižování kapacity.
- S případným koncem války na Ukrajině může dojít k přílivu válečných veteránů a uprchlíků poznamenaných válkou do Českých Budějovic. Ve městě je v aktuální situaci velký počet ukrajinských rodin, které by zde mohly setrvat (skrze projekt zvláštního dlouhodobého pobytu).⁶⁷ K nim by se následně mohli sloučit rodinní příslušníci z nichž mohou být někteří poznamenaní válkou. Jak poznamenal mentor APK v rozhovoru situace s ukrajinskou komunitou může být po ukončení konfliktu více vyostřená a bude si o to víc vyžadovat zásah APK.

8.3 Vyhodnocení

SWOT analýza poskytuje vyvážený pohled na otázku efektivnosti činnosti APK a především charakterizací přísunu APK k realizaci místních preventivních opatření. Z výsledku SWOT analýzy, ale i všech jednotlivých částí empirické oblasti práce by se tak dalo vyvodit, že činnosti APK je opodstatnitelná pro město České Budějovice, ale i dle statistik jsou činnosti APK významné pro snižování kriminality a kriminogenních faktorů v ohrožených lokalitách. Především nyní záleží na dlouhodobém postoji města ohledně finanční podpory tohoto projektu. V druhé řadě projekt APK v aktuální situaci

---

⁶⁷Odbor komunikace Ministerstva vnitra. *Možnost zvláštního dlouhodobého pobytu pro pracující a soběstačné uprchlíky před válkou na Ukrajině bude pokračovat i letos* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 16. 2. 2026 [cit. 2026-03-14]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/moznost-zvlastniho-dlouhodobeho-pobytu-pro-pracujici-a-sobestacne-uprchliky-pred-valkou-na-ukrajine-bude-pokracovat-i-letos.aspx>.

může ovlivnit vývoj konfliktu na Ukrajině, neboť vývoj tohoto konfliktu ovlivní potřebu ukrajinských APK co se týče podpory zdejší komunity ukrajinských válečných uprchlíků.

Závěr

Obsahové vyznění práce ve své úvodní teoretické části demonstruje odborné rámce, které obsahově uceleně poskytují základní informace k odbornému vhledu ke zkoumané problematice, reflektující vybrané kriminologicko-preventivní aspekty předcházení páčání kriminality či tzv. jiné protispolečenské činnosti ve vazbě ke konkrétnímu projektu situační prevence, tj. asistentů prevence kriminality. Na teoretickou část navazuje část empirická, jenž do detailu přibližuje stanovený operační rámec Městské policie České Budějovice, do jejichž působnosti spadají i asistenti prevence kriminality, na což navazuje poznatková reflexe autora bakalářské práce z řádně realizované studijní praxe v průběhu studia profesně orientovaného bakalářského studijního programu Bezpečnostně právní činnost u konkrétního místně a věcně příslušného komunálního sboru, tj. Městské policie České Budějovice. V rámci uskutečněné studijní praxe tak zpracovatel práce získal potřebné zdroje a kontakty na osoby, díky kterým mohl být realizován řízený rozhovor s mentorem APK, který poskytl informace, které ve své podstatě subsidiárně potvrzují subjektivně získané poznatky ze studijní praxe zpracovatele a které tak poskytují i dostatečnou kredibilitu. Pro kompletnost realizovaného průzkumného empirického šetření a jeho validitu zpracovatel zvolil kvantitativní analýzu četnosti páchaných přestupků, které mohou ovlivnit APK a byly spáchány v jejich primární lokalitě působnosti. Výstupem empirické průzkumné části práce je i SWOT analýza, jejíž výsledky slouží ke jednoznačné konstataci dílčích a zevšeobecňujících závěrů práce, které plně korespondují s jejími stanovenými cíli. Otázku charakterizace role situační prevence výkonem praxe asistentů prevence kriminality nejlépe vystihuje i avizovaná subjektivní reflexe studijní praxe zpracovatele práce, kde samotní APK udávali případy tzv. dobré praxe, načež pak navazuje mentor Ladislav Šalena, který sám má APK za již zažitý nástroj situační prevence. Tvrzení zpracovatele i mentora tak ještě utvrzuje analýza kvantitativních statistických ukazatelů, ze kterých jde mimo jiné detekovat, že asistenti prevence kriminality, představují neoddělitelný rámec výkonu situační prevence v ohrožené lokalitě, zejména ulice Václava Volfa a okolí sídliště Máj. Ať už se tedy jedná o organizačně taktické situační preventivní formy, tj. např. kontroly dodržování morálních pravidel před tamní základní školou, kontrolu dodržování pořádku ve společných částech městských bytů nebo dohledem nad eliminací černých skládek. Tyto aktivity tvoří ze sídliště tíženém negativními předsudky a nálepkami znovu atraktivní lokalitu. V neposlední řadě je nezbytné poukázat k pozitivnímu progresu činnosti APK ve vazbě

k fenomenologické analýze vývoje vybraného segmentu tzv. jiné protispolečenské činnosti, tj. spáchaných zájmových přestupků v ohrožených lokalitách sídliště Máj. Dalším faktorem, který subjektivně utvrzuje autora v pozitivním přínosu APK jako prostředku situační prevence je zcela neoddiskutovatelně i aktuální pozitivní a konstruktivní přístup Statutárního města České Budějovice plně převzít faktické financování projektu APK do svého municipálního rozpočtu a to i přes zrušení centrálních dotací na tento projekt. Náklady se tak pro Statutární město České Budějovice však kvantitativně zdvojnásobí.

Volba zkoumaného odborného tématu práce byla ovlivněna praxeologickými zkušenostmi jejího zpracovatele, který se aktuálně nachází v pracovním poměru ve Správě uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR. Z důvodu fakticky realizované ročníkové praxe v rámci absolvovaného prezenčního studia profesně orientovaného bakalářského studijního programu Bezpečnostně právní činnost zabezpečovaném zdejší akademickou institucí, tj. Vysokou školou evropských a regionálních studií, z. ú. mohl subjektivně a hlouběji nahlédnout k celospolečensky i odborně trvale aktuální oblasti faktického zabezpečení ochrany místních záležitostí veřejného pořádku ve vazbě k aktuálně realizované prevence kriminality v rámci Statutárního města České Budějovice. Souběžně však získal potřebné kontakty na pověření pracovníky a zaměstnance statutárního města, strážníky Městské policie České Budějovice, ale i metodické nasměrování, bez kterých by nezvládl obsahově zpracovat práci. Samozřejmě velké poděkování patří zcela bezesporu i panu Ladislavu Šalenovi z oddělení okrskové a dopravní služby Městské policie České Budějovice za poskytnutí veškerých koncepčních materiálů a rozhovoru ke zkoumané tematice a Martinovi Janečkovi z odboru přestupkové agendy Městské policie České Budějovice za organizaci studijní praxe.

Empirická část subsumuje realizovaný průzkumný monitoring důvodnosti a upotřebitelnosti existence projektu situační prevence APK v rámci místní a věcné příslušnosti Statutárního města České Budějovice a to od doby počátku svého plného fungování, tj. od určujícího období roku 2014 až do konce roku 2025. Obsahové vyznění práce tak vyjadřuje i tvůrčí ambici nalézt korektní odpovědi i na případné a odůvodněné otázky laické veřejnosti, tj. zda-li má projekt APK vůbec smysl a význam, byť není jeho primární působnost v rámci celého služebního obvodu Statutárního města České Budějovice, ale jen v rámci jen shora zájmově konkretizované a sledované územní části,

což může působit dojmem, že APK jako prostředek situační prevence nemusí být generalizovaně obyvateli Statutárního města České Budějovice z dalších územních částí vůbec zaregistrován, tudíž se může případně a zejména v optice laického pohledu jejich přínos pro fakticky generalizovanou situační prevenci jevit jako nevýznamný apod.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BOUŘA, V. *Vybrané kapitoly z kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. 108 s. ISBN 80-7042-259-9.
2. GRÍVNA, T. a ZOUBKOVÁ, I. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 536 s. ISBN 978-80-7478-614-3.
3. HAJER, M. a ŠKODA, Jiří. *Vybrané aspekty řízení sociální práce v exkludovaných lokalitách*. Vyd. 1. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity J.E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2009. 150 s. ISBN 978-80-7414-109-6.
4. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.
5. MAREŠ, P. *Faktory sociálního vyloučení*. 1. vyd. Praha: VÚPSV, výzkumné centrum Brno, 2006. 46 s. ISBN 80-87007-15-8.
6. MOULISOVÁ, M. *Kriminalita etnických menšin a cizinců*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. 54 s. ISBN 978-80-7251-335-2.
7. NOVOTNÝ, O. *Kriminologie*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 419 s. ISBN 80-86432-08-4.
8. NOVOTNÝ, O. a kol. *Kriminologie*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2004. 451 s. ISBN 80-7357-026-2.
9. NOVOTNÝ, O. a ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. 527 s. ISBN 978-80-7357-409-3.
10. ONDICOVÁ, M. a UHRIN, S. *Prevenca kriminality*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 145 s. ISBN 978-80-7380-405-3.
11. PROTIVÍNSKÝ, M. *Prevenca kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex, 1999. 86 s. ISBN 80-86244-03-2.
12. SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.
13. SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. 174 s. ISBN 978-80-86708-21-8.

14. SVATOŠ, R. *Prevence kriminality*. 2., aktualiz. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2016. 132 s. ISBN 978-80-7556-009-4.
15. SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. 118 s. ISBN 978-80-86708-81-2.
16. ŠTABLOVÁ, R. a kol. *Drogy, kriminalita a prevence*. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. 205 s. ISBN 80-7251-018-5.
17. TOUŠEK, L. et al. *Labyrintem zločinu a chudoby: kriminalita a viktimizace v sociálně vyloučených lokalitách*. Vydání 1. Brno: Doplněk, 2018. 217 s. ISBN 978-80-7239-340-4.
18. URBAN, L. a kol. *Sociologie aplikovaná v bezpečnostně právní praxi*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2004. 192 s. ISBN 80-7251-150-5.
19. ZAPLETAL, J. a kol. *Prevence kriminality*. 2., přeprac. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005. 108 s. ISBN 80-7251-200-5.
20. ZOUBKOVÁ, I. a MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. 1. vyd. Praha: Armex, 2004. 146 s. ISBN 80-86795-05-5.

Elektronické zdroje

1. DENÍK. Na Máji roste komunitní centrum. *Českobudějovický deník* [online]. Praha: VLTAVA LABE MEDIA, 6. 10. 2013 [cit. 2026-01-16]. Dostupné z: https://ceskobudejovicky.denik.cz/zpravy_region/na-maji-roste-komunitni-centrum-20131006.html
2. DVOŘÁK, V. Dobrá praxe: Asistent prevence kriminality. *Prevence se musí vyplatit: Dobrá praxe* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2022 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/dobra-praxe/apk>
3. GABAL, I. a VÍŠEK, P. *Východiska strategie boje proti sociálnímu vyloučení* [online]. Praha: GAC, 2010 [cit. 2025-12-05]. Dostupné z: https://www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/GAC_Strategie_soc_vylouceni.pdf
4. GRASSEVÁ, M. Využití SWOT analýzy pro dlouhodobé plánování. *Obrana a strategie: časopis strategických studií a názorů* [online]. Brno: Vojenská akademie, 2006, 6(2), s. 48 [cit. 2026-03-14]. ISSN 1214-6463. Dostupné z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:4d52ccfc-7075-446d-99ba-3aac5ae16f6f>

5. MĚSTSKÁ POLICIE ČESKÉ BUDĚJOVICE. *STRÁŽNÍCI A ASISTENT PREVENCE KRIMINALITY PŘEDALI POLICISTŮM DVA HLEDANÉ* [online]. Facebook, 4. 6. 2023 [cit. 2026-01-12]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo?fbid=628169059339926&set=a.460030846153749>
6. MĚSTSKÁ POLICIE ČESKÉ BUDĚJOVICE. *Zpráva o činnosti Městské policie České Budějovice za rok 2025* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, [2026] [cit. 2026-03-11]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/zprava_o_cinnosti_mp_cb_2025.pdf
7. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza IOM pomůže k úspěšnému zapojení Ukrajinců do projektu Asistent prevence kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 1. 11. 2023 [cit. 2026-01-26]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/analyza-iom-pomuze-k-uspesnemu-zapojeni-ukrajincu-do-projektu-asistent-prevence-kriminality.aspx>
8. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Možnost zvláštního dlouhodobého pobytu pro pracující a soběstačné uprchlíky před válkou na Ukrajině bude pokračovat i letos* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 16. 2. 2026 [cit. 2026-03-14]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/moznost-zvlastniho-dlouhodobeho-pobytu-pro-pracujici-a-sobestacne-uprchliky-pred-valkou-na-ukrajine-bude-pokracovat-i-letos.aspx>
9. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Poradní sbor pro situační prevenci kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 16. 10. 2021 [cit. 2026-01-22]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/prevence-kriminality-poradni-sbor-pro-situacni-prevenci-kriminality.aspx>
10. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prevence kriminality* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025 [cit. 2025-12-05]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>
11. PETROVÁ, E. Škola má nálepku problémová, rodiče raději nedodrží spádovost. *iDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, 28. 7. 2025 [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ceske-budejovice/zpravy/zakladni-skola-nova-budejovice-reditelka-segregace-spadova-oblast.A250728_861863_budejovice-zpravy_pkr

12. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Mapa kriminality* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-03-12]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.gov.cz/>
13. PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA. *Probační dům* [online]. Praha: Probační a mediační služba, 2022 [cit. 2026-01-16]. Dostupné z: <https://pms.gov.cz/pro-pachatele/probacni-dum/>
14. ŠKOLKOVÁ, V. *Bezpečnostní analýza statutárního města České Budějovice (včetně sociálně-demografické a institucionální analýzy) na rok 2026* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, 2026 [cit. 2026-03-05]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/bezpecnostni_analyza_sm_ceske_budejovice_2026_kv.pdf
15. ŠKOLKOVÁ, V. *Plán prevence kriminality města České Budějovice (včetně bezpečnostní, sociálně-demografické a institucionální analýzy) na období 2024–2025* [online]. České Budějovice: Městská policie České Budějovice, 2024 [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: https://mpolicie.c-budejovice.cz/sites/default/files/obsah/Soubory_PDF/Statistiky/plan_prevence_kriminality_sm_ceske_budejovice_2024-2025.docx
16. VĚZEŇSKÁ DUCHOVENSÁ PÉČE. *Postpenitenciární péče* [online]. Praha: Vězeňská duchovenská péče, 2021 [cit. 2026-01-16]. Dostupné z: <https://www.vdpcr.eu/postpenitenciarni-pece/>

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- *Asistent prevence kriminality, Příručka 2, Mentor obecní policie, Policie ČR – Vedoucí, Lídr, Kouč Asistentů Prevence Kriminality*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2014

Seznam zkratk

APK – asistent prevence kriminality

MP – městská policie

MPČB – Městská policie České Budějovice

OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí

KACPU – Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině

Seznam tabulek a grafů

Obrázek I: „Rozdělení městských obvodů města České Budějovice ”.....	36
Obrázek II: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2014“	45
Obrázek III: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2016“	46
Obrázek IV: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2018“	47
Obrázek V: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2020“	48
Obrázek VI: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2022“	49
Obrázek VII: „Výskyt vybraných přestupků na Sídlišti Máj a okolí za rok 2025“	50
Graf I: „Vývoj sledovaných přestupků na sídlišti Máj“	52

Seznam příloh

Příloha I: Rozhovor s mentorem APK.....	78
---	----

Přílohy

Příloha I: Rozhovor s mentorem APK

Doslovný přepis řízeného rozhovoru s mentorem asistentů prevence kriminality panem Ladislavem Šalenou z odboru okrskové a dopravní služby Městské policie České Budějovice.

Otázka č. 1:

Jak dlouho působíte u městské policie a jak dlouho jako mentor asistentů prevence kriminality?

Mentor: Takže u městské policie jsem sedmnáctým rokem a jako mentor tuto pozici mimo jiné zastávám nebo ještě k těm dalším zastávám od roku 2013. Byl jsem u prvně počátku, byl jsem vlastně jeden z těch, kteří měli tu možnost vytvářet ten program asistentů tady v Českých Budějovicích.

Otázka č. 2:

Jak hodnotíte činnost asistentů prevence kriminality ve vyloučených lokalitách, lze zde sledovat vývoj od jejich zapojení?

Mentor: Ono je to těžký, ty vyloučené lokality u nás úplně jako nemáme v tom smyslu, jako to známe z jiných měst. Když se třeba podíváte na Sokolov, podíváte se na Děčín, podíváte se na Litvínov, jo, kde jsou přímo ty lokality nebo Ústí nad Labem, že jo, ty proslulé lokality, ty u nás nejsou. U nás máme lokality, kde jsou ty ubytovny, ve kterých teda žijí ty „hůře přizpůsobitelní“ k tomu systému a pak jsou to lokality, který bysme mohli nazvat ohroženýma, ale ne vyloučenýma. Byť teda existuje nějaká ta Gabalova studie, která nám třeba sídliště Máj v Českých Budějovicích konkrétně zařadila do ty vyloučený lokality, ale já si myslím, že tomu tak není, že to je teda lokalita pouze ohrožená. Pokud se podíváme na skladbu obyvatel, kdy je tam teda na malý ploše žije hodně lidí, jenom ulice Volfova jako taková, kde jsou vlastně ty nejčastější problémy a bylo to i spojováno s těmi protesty v tom roce 2013, tak jenom v podstatě v té ulici žije zhruba kolem 2 600 obyvatel, jo. Z toho bych řekl, že tak třetinu právě tvoří to romské etnikum. Jo, je to dáno i tím, že se tam ty byty v privatizaci různě vracely nebo kupovaly

a překupníci začali tam ten podnájem a oni se tam stěhovali z Palačáku a podobně. Takže takhle bych to vzal, že úplně jako tuhle lokalitu takhle bych žádnou nenazval. V těch ohrožených lokalitách nebo v těch částech města, kde jsou ty ubytovny, tak je problém v tom, že řada těch majitelů ubytoven nás tam úplně rádo nevidí, protože samozřejmě kdo se v tomhleto pohybuje, tak ví, že na těch ubytovnách není vždy všechno úplně košer, ať už je to o placení nebo způsobu placení, o tom, jak v jakých podmínkách oni tam žijí a podobně. Takže oni nejsou úplně rádi, že nás tam vidí. Pokud nás někdo osloví, nějaká organizace, Charita, OSPOD nebo něco, že tam jdou dělat nějaký svoje místní šetření a že by chtěli, abysme šli s nima, ať už z důvodu jakési pocitu bezpečí a nebo tý místní znalosti, tak samozřejmě jim vyhovíme, jdeme tam s nima. Ale samostatná činnost tam možná není právě proto, že nemáme často souhlas od vlastníků tý ubytovny a někteří se dokonce vyjádřili i v tom smyslu, že si nepřejí, abysme tam chodili. Co se potom týká městských ubytoven, jako je na Okružní nebo městský byty Volfova 23, v Perle a tadyto, kde čas od času jsou problémoví nájemníci, tak tam normálně vykonáváme činnost, kde děláme dohled, děláme tam nějakou prevenci. Ty kluci, co vykonávají tuto činnost toho asistenta, máme čipy od těch domů, jo, takže se tam můžeme kdykoliv dostat. Dokonce na Máji v tom Volfova 23 vlastně v domě, kdy teda žijí převážně, převážně Romové, je to teda městský dům s byty uprostřed sídliště, tak dole máme právě služebnu asistentů, takže ta situace se tam hodně zklidnila a tohleto tomu všechno napomáhá. Jinak jestli se něco změnilo... Asi se změnilo to, že lidi jsou víc tolerantní, že jsou víc tolerantní, že chápou, že prostě úplně se ty lidi vystěhovat nedají. Jsou trošičku bych řekl taková benevolentnější, že třeba na věci, které dřív oznamovali a to, tak teď jsou schopni, pokud to je v nějaký únosný míře, i přejít. To si myslím, že je. Nicméně ta situace úplně jako vyřešená není, čas od času samozřejmě dojde k nějakému vyhocení tý situace, kdy je tam potom potřeba už zásah i městské policie nebo Policie České republiky. Problém v těchhlech lokalitách nebo v těchhlech částech města u těch ubytoven je ten, že tam ty ubytovaní rotují. Nejsou to lidi, který by byli nějak vázaný k Českým Budějovicím, my jim slangově tak říkáme „průběžky“, jo, že dneska tu jsou a zítra tu nebudou. Častokrát je vlastně ty majitelé těch ubytoven shání i po okrese, aby prostě si zjistí, kdo má nárok na dávky a pokud je to člověk, kterej pobírá nějakou z těch dávek, teda uhradí to ubytování, které teda není zrovna nízké na to, v jakých podmínkách oni jsou, tak samozřejmě velice rádi si je tam vezmou, protože je z nich plyne z nich jistý zisk. Jo, to je i ta situace nebo o čem se furt mluví, o tom obchodu s chudobou, že vlastně takhle to je postavené. Všichni to vědí včetně tady vedení města, nicméně nikdo s tím není schopen

momentálně nic udělat. Já trošičku teda podezírám i všechny ty, co s tím mají co dočinění, že jim to i vyhovuje, protože v momentě, pokud by se do toho sáhlo, tak byste se o ty lidi museli postarat. Není problém pro majitele ubytovny, aby ubytovnu zavřel, ale je problém pro město, když k tomu dojde, kam potom s těmi lidmi. Takže si myslím, že obecně je to bráno jako nutné zlo a bohužel, bohužel je to nastavené tak, že to všichni trpí. Takže my se snažíme aspoň v té lokalitě trošičku nějakým způsobem působit, ať už tou místní znalostí, že tam s nimi mluvíme, aby se ta situace zklidnila. Ono většinou se tam řeší věci typu veřejného pořádku, to je ukládání odpadu mimo nádoby pro to určené, pak je to narušování takovýho toho soužití hlukem a to jak přes den, tak tak večer, spojený často s alkoholem. Teď do toho vlastně ještě trošku nám přibylo ubytovávání Ukrajinců, ať už těch, co sem přišli, teď využívají ty dočasné ochrany a nebo těch, co tady žijí už delší dobu a jenom třeba přišli o práci a teďkon řeší ty svoje podmínky. Takže nejsou to jenom Romové, ale v současné době řešíme problémy právě s Ukrajinci, kde to je z větší části spojeno právě s nadměrným užíváním alkoholu a s tím potom zase je to to soužití, hluk a podobně.

Otázka č. 3:

S ohlednutím na události roku 2013 - protesty na sídlišti Máj, jak porovnáváte dnešní situaci s původní situací před protesty?

Mentor: Tak co se týká konkrétně toho Máje, tak ta situace je to obdobný, jako jsem teďkon říkal. Ty lidi jsou tolerantnější, trošičku se tam naučili spolu vycházet a spolu žít. Myslím si, že právě hodně tomu napomáhá i ta činnost těch asistentů, kdy vlastně u nás ty asistenti jsou romští na tom Máji, plus teda máme tam nějaký ukrajinský, ale v tomhle to většinou řeší ti romští. A v podstatě jsou schopni vlastně vysvětlit té komunitě, té menšině, co se po nich chce, protože ne většinou ty problémy vlastně vznikaly z určitého nepochopení. A další věcí je, že i městská policie a samospráva jako obecně je už teďkon víc jakoby obezřetnější, protože třeba věci, které jsme v roce 2012 i v tom roce 2013 přecházeli – to je potřeba si říct, že se tomu dalo předejít, ale my jsme prostě ty varovný signály nevnímali, zlehčovalo se to, nějakým způsobem se to i bagatelizovalo a výsledek byl takovej, jaký byl. Takže od té doby vlastně se udělal kus práce, ta situace neustále se vyhodnocuje, analyzují se ty přestupky, jestli to má nějaký nárůst, ať už se to týká veřejného pořádku, soužití, a nebo jestli je to nějaká stagnace nebo v jakém smyslu. Sledujeme i nám tam díky vlastně asistentům ty přesuny těch lidí, víme, kde se nám jaká

problémová rodina třeba, která přijde z jiného města, kam se nám stěhuje a zaměřujeme se na tu oblast. Takže spousta věcí jsme se naučili od toho roku 2013 to nepodceňovat, předcházet spoustě věcí, takže v tomhle směru jsme se hodně posunuli. Ale největší asi největší dík nebo nebo gro toho, proč to tam teďkon tak funguje, tak je díky těm obyvatelům na tom sídlišti Máj, že tak nějak našli, našli nějaký ten takovej ten průsečík toho, jak tam společně žít. Byť samozřejmě taky je tam trápí furt spousta věcí a není to vyřešený, ale jsou tolerantnější a prostě zatím to funguje.

Otázka č.4:

Mají smysl podobná opatření v dalších vyloučených lokalitách, zejména na Palackém náměstí, v ulici Nádražní a u Lannovy třídy?

Mentor: Je to těžký tohleto. Na tom Máji máte tu výhodu, že tam ta komunita žije. Jo, je v podstatě neměnná. Tam tam když přijdete, tak prostě většina těch lidí tam chodí do práce, ať mají práci jakoukoli nebo dělají na černo, to je jedno, to už teďkon asi nemá vůbec žádný smysl to řešit, ale prostě mají nějaký ty návyky. Chodí do té práce, jsou ekonomicky zajištěný, když se tam podíváte, tak vozový park, byty, sídliště, všechno je pěkně upravené, není tam nic zničeného. Když se podíváte i na to, v jakým oblečení oni chodí, tak prostě je to známka toho, že je tam určitej standard toho života tam je. Ano, jsou tam rodiny, který právě jsou nějak sociálně, sociálně ohrožený, ale ve většině případů tyhle ty menšiny, kdy se jedná o samoživitelky a podobně, který prostě přišly nějakým způsobem o další zdroj příjmů, že ta rodina se rozpadla nebo to a to bydlení tam není laciný. Ale co se týká té romský komunity, tak musím říct, že ta je tam jako zastoupená hodně a většina z nich doopravdy je ekonomicky stabilních. Co se týká Palačáku nebo Nádraží a Lannovky, problémem na Palačáku jsou právě ty pronájmy krátkodobý, kdy se tam stěhují ty lidi z okolních měst, jak už jsem říkal ty „průběžky“, jak tomu říkáme, a oni jsou tak nějak trošku mimo systém a na ně úplně nejsou ty páky. Jo, děti častokrát nechodí do školy, je problém v tom, že pokud se potom jim začne věnovat sociálka, tak oni se seberou a odstěhují se jinam a prostě ten dopad té činnosti, ať už jsou to asistenti nebo je to nějaký jiný odbor magistrátu města, ať už je to městská policie, kdokoliv, prevent, pokud jsou tam nějak drogově závislí, tak je velice krátkodobý a v momentě, kdy se na ně fakt trošičku s nima začne pracovat a to, tak oni to většinou nechtějí a z toho města odcházejí. Co se týká Lannovky a tam ta část, tak tam už vůbec, to jsou prostě

ubytovny, kde platí jejich pravidla. Ty pravidla jsou často velice jednoduchý – zaplat', nebo jdeš a přežij jak umíš. Jo, takže tam spíš než o prevenci je to o restrikcii.

Otázka 5:

Proběhlo začlenění ukrajinských asistentů do stávajícího Romského kolektivu bez komplikací?

Mentor: Upřímně, ono bych to rozdělil na takové dvě části, kdy po přijetí jsme vlastně moc nevěděli, jak to bude vypadat i jaká bude jejich náplň práce. Věděli jsme, že tady prostě narůstá ta skupina těch ukrajinských obyvatel, ať už ty, co utíkali před konfliktem, kteří byli přímo tím konfliktem zasažený a nebo někteří prostě jenom využili té možnosti, že odešli z Ukrajiny – oni by to udělali stejně dřív nebo později, ale teď prostě využili týhle možnosti a svezli se s tou vlnou. Věděli jsme, že ten nárůst tady je, častokrát jsme se potýkali jako městská policie při řešení přestupků nebo čehokoliv jiného s určitou jazykovou bariérou a nedokázali jsme jim i vysvětlit vlastně ty pravidla, jaký v tom městě máme, protože samozřejmě oni přišli častokrát z oblastí na východě té Ukrajiny, která úplně neoplývala nějakými pravidly a oni prostě byli schopni žít doopravdy ze dne na den bez bez pravidel a najednou se ocitli někde, kde se po nich chtěly přísný pravidla, pravidla soužití. Máme tady vyhlášky města a jsme nebyli schopni jim úplně vysvětlit jako co po nich se chce. Nemyslím, že to je jejich chyba, prostě byl jenom ten problém, že jsme jim to nedokázali vysvětlit a oni nebyli schopní to od nás jakoby akceptovat nebo to to pobrat. Takže jsme si vlastně řekli, že by bylo vhodné asi tady mít i nějaký ty asistenty z té Ukrajiny, kteří by vlastně stejně tak jako romští jsou prostředníkem mezi námi nebo těma organizacema státníma nebo městským, dělají takovýho jakoby tlumočníka nebo takový ten most, takovýho to toho spojovatele, tak jsme si řekli, že něco podobného by mohlo fungovat i ve smyslu k těm Ukrajincům. Takže jsme se rozhodli tenkrát, že bysme zkusili vybrat asistenty. Úplně jsme nevěděli kolik, zkusili jsme to se čtyřmi a udělali jsme výběrové řízení. Tenkrát se nás tam, se nám do toho výběrového řízení přihlásilo tuším asi 16 lidí s tím, že jsme si stanovili nějaká kritéria a do takovýho užšího finále nám postoupilo asi osm, kde problém byl existenční a to v tom smyslu, že nikdo nevěděl, jak dlouho to bude, jak dlouho to bude trvat. Jestli rok, dva. A samozřejmě ty Ukrajinci, kteří měli zájem o tu práci, tak samozřejmě taky chtěli mít jistotu, protože ono třeba opustit místo, kde už máte smlouvu na trvalo, za nějaký takovýhle experiment v podstatě, když to takhle řeknu na tom začátku to tak vypadalo,

tak to mohlo i znamenat pro ně, že by potom ztratili povolení k pobytu, co je vázané na pracovní smlouvy a podobně. Takže tam mezi těma vytipovanými vlastně byli čtyři zaměstnanci z Bosche, kdy nám teda vedení Bosche vyšlo maximálně vstříc, chápalo tu situaci a dalo jim garanci, že v případě, že tady to skončí, tak oni je vezmou zpátky, což samozřejmě bylo i pro nás dobrý, že jsme měli v ruce vlastně nějakou záruku pro ně a i to rozhodování potom jejich bylo podstatně snazší. Vybrali jsme teda čtyři asistenty, jeden manželský pár, který teda už vykonával nějakou činnost na Ukrajině... ne, na tom přijímacím... pomozte mi... na letišti, když to takhle řeknu...

Zpracovatel: Ano, to bylo na KACPU... (Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině pozn. autora)

Mentor: No, na KACPU a na tadytěch, kde už vykonávali tu činnost, takže znali tuhle problematiku a už nějaký čas tady žili, takže věděli, jak to tady funguje. A dál jsme si řekli, že bysme potřebovali někoho i mladýho, a to jsme teda vybrali jednu kolegyni a kolegu k nim, kteří jsou teda věkově mladší a taky už tady nějaký čas žili. Ze začátku to bylo v pohodě i s těma Romama, každěj vlastně se zjišťoval, co může, nemůže. Nicméně v průběhu toho došlo k těm politováníhodným událostem ať už v Brně a nebo v Ústí, kde v podstatě došlo k napadení vlastně cikánů Ukrajinci, došlo tam i k nějakému pobodání, ublížení na zdraví, tuším, že v jednom případě tam byla i smrt nějaká. Takže to úplně neudělalo dobrou krev mezi tady těma dvouma menšinama, nicméně podařilo se to tak nějak vysvětlit, že to, co se děje v Brně nebo tamhle, že to není náš problém, že to byl problém ani ne tý etniky, ale jenom těch lidí jako takových a je úplně jedno, jestli to byl Ukrajinec nebo takovýhlenc. Takže u nás jsme to tak nějak jakoby zažehnali, i když furt je prostě cítit, že ty Romové se na ně dívají jako na Ukrajince a Ukrajinci na ně jako na Romy. Úplně to jako ne že nefunguje, ale je vidět, že tam prostě mezi nima určitá bariéra je. Byť teda to nemá vliv na práci, to zase klobouk dolů před nimi, že dokážou tohleto oddělit a co se týká práce, jsou to profesionálové, ale je tam prostě cítit potom, když s nima se bavíte mimo práci nebo tohleto, tak určité malé napětí tam je. Ale neovlivňuje to vůbec v žádném případě tu práci a za což jsem, za což jsem strašně rád.

Otázka 6:

Je podle vás dostačující počet asistentů, nebo by nebo by mohl být jejich počet zvýšen či naopak. Kupříkladu po ukončení války na Ukrajině.

Mentor: Když to vezmu od konce té otázky, tak co se týká ukrajinských uprchlíků, ať ten konflikt skončí za půl roku, za rok, ať skončí tak nebo onak, ten problém neskončí v České republice. Všechno to vypadá, že směřuje k tomu, že dřív nebo později Ukrajina bude nějakým způsobem začleněná do Evropské unie, což vlastně otevře možnosti ukrajinským lidem tady legálně pracovat. Pokud dojde k ukončení toho konfliktu, ať už vítězstvím jedné, druhé strany nebo nějakým příměří, to už je teď kon úplně jedno, tak nastane situace, kdy ti, co na té Ukrajině bojovali, tak si myslím, že osobně, že řada z nich přijde sem. Ať už je to kvůli lékařské péči, budou tady mít rodiny, budou tady mít zázemí už vytvořené a přenesou s sebou určité druhy postižení z té války. Ta válka trvá už čtyři roky... každé, kdo nebo bohužel mám tu zkušenost, měl jsem možnost být v nějakém konfliktu, takže vím, že člověk si to s sebou nese určité věci, ty traumata. A ono to tím neskončí, ono jich tu bude víc, ty problémy se budou řešit možná jiné, daleko složitější, možná si ještě vzpomeneme na tu dobu a zasmějeme se tomu, když jsme řešili jenom alkohol a chytání ryb na černo, ale budeme to řešit daleko horší věci. A bude to i v té komunitě ukrajinský a myslím si, že ta pozice těch asistentů ještě o to víc vzroste. Takže v žádném případě si nemyslím, že by měli skončit tím, jak skončí ten konflikt, ba naopak si myslím, že jejich činnost bude ještě potřeba řadu let. Co se týká celkově počtu těch asistentů, my jich v současné době máme 10, nebo teď už devět, jeden z nich, z těch začínajících, což byl pan Šesták, který vlastně začínal v tom roce 2013, byl úplně jako první nebo jeden z těch dvou prvních, co sem nastoupili, tak zrovna dneska teda ukončil pracovní poměr tím, že odchází do starobního důchodu. Jsme se domluvili, že zatím to místo obsazovat nebudeme, protože není momentálně vhodný kandidát. Nechceme to místo obsadit za každou cenu, ono doopravdy fakt je potřeba mít ty lidi schopný, prověřený. A když si tam pak – já to vždycky říkám – jestli to zaplevelíme něčím, tak to úplně dobrý není, stejně ho musíte více kontrolovat, dělat práci místo něj, opravovat to, tak je lepší tam nemít nikoho, že fakt ten organismus těch asistentů je křehký. Je to takové a jakákoliv změna by ho mohla fakt hodně vychýlit, tak tak, jak to funguje. Třeba se ale najde někdo fakt zkušený, o kom si řekneme: „Dobře, hele, má to cenu, to s ním zkusit, zkusíme to s ním.“ Takže z počtu deseti teď kon máme devět s tím, že to jedno místo zůstane volné. A co se týká otázky, jestli je ten počet dostačující, v

současné době ano. Myslím si, že i do budoucna ten počet, který tu máme na to město, je dostačující. Ono takhle... když jich budete mít pět, tak to budete zvládat i s pěti. Když jich budete mít 20, musíte vymyslet práci pro těch 20 a vymyslíte ji a bude to taky. Ono je to docela dost i o ekonomice, protože samozřejmě projekt asistentů prevence kriminality, který teda vznikl na Ministerstvu vnitra, tomu jako takovému odzvonilo. Ta podpora už tam taková není finanční, dřív vlastně oni refundovali městu část mezd těch asistentů, teďka záleží to zůstane na těch městech. Já jsem rád, že u nás to vedení města se k tomu postavilo tak, že prostě bezpečnost a prevence něco stojí a to nemá cenu to podceňovat. Je to asi jako když jedete na kole, tak máte možnost si koupit přilbu od Vietnamce za pětistovku a modlit se, že nespádnete. A nebo si řeknete: „Hele, prostě fakt se může něco stát, tak si koupím radši pořádnou přilbu za dva a půl tisíce a vím, že když pak se něco stane, tak ta přilba mě zachrání.“ A něco obdobného vlastně je to jako s těma asistentama. Můžeme říct, že je nepotřebujeme, že ušetříme nějaký peníze a pak se nám to může vrátit. A nebo si řekneme: „Hele, ta bezpečnost fakt jako stojí za to, ty výsledky jsou, nechme si je, zaplatíme si je sami.“ Takže město se postavilo k tomu k té variantě druhé, že prostě usoudilo, že ta činnost je a že si je ponechá a že i když vnitro přestane úplně hradit, takže bude platit, za což jsem rád. Ale když to jako shrnu, 10 v současné době je pro ty potřeby a pro tu činnost, kterou máme, je dostačující.